Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

№ 233 (7974).

8 декабрь 1982 йил, чоршанба

Баҳоси 3 тийин.

РЕЗЕРВЛАРНИ ИШГА СОЛАМИЗ

Бу йил минг гектар майдоннинг ҳар гектаридан эллик центнердан кўпроқ пахта териб олган колхозимиз пахтакорлари эришилган натижалар билан кифояланиб қолмаймиз, «оқ олтин» етиштиришни кўпайтиришда янгидан-янги муваффақиятларга эришамиз, деган мақсадни ўз олдиларига қўйдилар.

Республика пахтакорлари меҳнатда эришган ажойиб ғалаба муносабати билан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети йўллаган табрикнома пахта ҳосилдорлигини ошириш учун курашда янги омил бўлди. Ҳозир колхоз далаларида кўкламги экишга тайёргарлик комплекс ишлари қизғин давом этмоқда. Ер ҳайдашда меҳнатни ташкил этишнинг ўзини оқлаган ипатоволиклар методи кенг қўлланилмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг табрикномасида «Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги ва бутун аграр-саноат комплексининг меҳнаткашлари дала ва фермалар маҳсулоти етиштиришни кўпайтириш ва сифатини ошириш учун янгидан-янги резервлар ҳамда имкониятларни ишга соладилар», деб ишонч изҳор этилган. Бу сўзлар хўжалигимиз деҳқонлари учун ҳаракат программаси бўлиб қолди. Биз далалар унумдорлигини ошириш резервларига катта эътибор бермоқдамиз. Колхозда маҳаллий ўғит тайёрлаш тез суръатлар билан олиб борилмоқда. Бу ўғитларни янги мавсумда далага солиш миқдорини кўпайтирамиз. Келгуси йили алмашлаб экишни жорий қилишни давом эттирамиз, бу эса майдон бирлигидан олинадиган маҳсулот миқдорини кўпайтириш имконини беради.

С. СУЛАЙМОНОВ,
Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг бригадири.

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ-ХЎЖАЛИК АКТИВИ ЙИҒИЛИШИ

7 декабрь куни область партия-хўжалик активи йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилиш қатнашчилари «Саноат, қурилиш, транспорт ва алоқада ўн бир ойлик иш якунлари ҳамда 1982 йил планлари ва социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш вазифалари» тўғрисидаги масалани муҳокама қилдилар.

Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мусахонов йиғилишда доклад қилди.

Йиғилишда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов сўзлади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети секретари И. Г. Анисимкин актив йиғилиши ишида иштирок этди.

Совет кишилари, деди докладчи, КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1982 йил) Пленуми ҳамда СССР Олий Совети VII сессияси қарорларини зўр ҳис-ҳаяжон билан, жонажон ленинча партиямизнинг сиёсий донолиги ва ижодий даҳосига чексиз ишонч билан қабул қилдилар.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андропов докладида ҳозирги ички ва халқаро вазият чуқур ва ҳар томонлама таҳлил қилиб берилди, халқ хўжалигига раҳбарлик қилишни такомиллаштириш, экономиканинг ҳамма тармоқларини янада жадал суръатлар билан ривожлантириш, совет халқлари фаровонлигини оширишни таъминлаш билан боғлиқ бўлган муҳим проблема ва вазифалар кўрсатиб берилди.

КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленуми партия ва совет ташкилотлари, касаба союз ва комсомол органлари, министрликлар ва идоралар олдига конкрет вазифа қўйди: асосий эътибор бу йилги вазифаларни муваффақиятли ниҳоясига етказиш, 1983 йил ва умуман беш йиллик планларини бажариш ва ошириб бажаришга қаратилмоғи лозим.

Пойтахт Тошкент область партия-хўжалик активининг бугунги йиғилиши вазифаларни атрофлича муҳокама қилиши, область саноати ишини яхшилаш йўлларини белгилаши, КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленуми қарорлари ва талаблари асосида фойдаланилмаётган резерв ва имкониятларни очиб бериши керак.

Ўзбекистон ССР совет халқлари қардошлик оиласида иқтисодий ва социал ривожланиш йўлидан дадил бормоқда.

Саноат корхоналари ва қурилиш ташкилотлари КПСС XXVI съезди қарорларини амалга ошира бориб, СССР 60 йиллиги шарафига социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириб, КПСС Марказий Комитети май ва ноябрь Пленумлари қарорларига амал қилган ҳолда беш йилликнинг иккинчи йилини муваффақиятли якунламоқдалар. Қишлоқ хўжалик ходимлари ажойиб натижаларни қўлга киритдилар. Улар пахта, дон, сабзавот, картошка, полиз экинлари, узум ва канопдан мўл ҳосил етиштириб, социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари бажардилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукуматининг даъвати, қалб амри билан республикада яшовчи ҳар бир киши ўзини пахтакор деб билди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, унинг бюроси пахта учун олиб борилган оғир курашда жанговар штабга айланди. Улар одамларни мустаҳкам жипслаштириб, фидокорона меҳнатга руҳлантирдилар. Пахтакорлар жуда ноқулай об-ҳаво шароитида юксак меҳнат қаҳрамонлигини намойиш этиб, партияга берган ваъдаларини ёруғ юз билан бажардилар ва юбилей йили хирмонига 6 миллион тонна «оқ олтин» топширдилар.

Бу ғалабага Тошкент области меҳнаткашлари салмоқли ҳисса қўшдилар. Улар давлатга 470 минг тонна хом ашё топшириб, план ва социалистик мажбуриятларини республикада биринчи бўлиб бажардилар. Давлатга планга қўшимча 40 минг тонна пахта етказиб берилди.

КПСС Марказий Комитетининг республика пахтакорларининг катта меҳнат ғалабаси муносабати билан йўллаган табрикномаси барча меҳнат коллективларида зўр меҳнат кўтаринкилиги, чуқур қувонч ҳиссини уйғотди. Биз бу юксак баҳоси учун КПСС Марказий Комитетига чин юракдан миннатдорчилик билдирамиз, уни республикамиз иқтисодий қудратини янада ривожлантириш соҳасидаги партиянинг чексиз ғамхўрлиги сифатида қабул қиламиз ва бунга халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини ривожлантиришда янги ютуқлар билан жавоб берамиз.

Тошкент область коммунистлари, шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашлари республика меҳнаткашлари билан бир қаторда саноат ишлаб чиқариши ҳажмини ўстириш бўйича ўн биринчи беш йиллик топшириқларининг бажарилишига катта ҳисса қўшмоқдалар.

Беш йиллик бошидан бери саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажми 10,4 процент ўсди. Планга қўшимча 195 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди.

Кўпгина муҳим турдаги буюмларни ишлаб чиқариш планлари ортиғи билан адо этилди. Топшириққа қўшимча кўплаб кўмир, электр энергия, тракторлар, пахта териш машиналари ва халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқилди.

Область саноати шу йилнинг ўн бир ойлик планини муддатидан илгари 25 ноябрда бажарди. Маҳсулот ишлаб чиқаришнинг ўсиши 1981 йилнинг шу давридагига нисбатан пландаги 2,5 процент ўрнига 4,2 процентни ташкил этди.

Тошкент, Ангрен, Наримонов шаҳарлари, Коммунистик, Оржоникидзе, Ўрта Чирчиқ ва бошқа бир қатор районларнинг саноат корхоналари коллективлари ишлаб чиқариш ҳажмини ўстириш суръатлари бўйича 1982 йил топшириқларини муваффақиятли бажармоқдалар. 280 саноат корхонаси шу йилнинг ўн бир ойлик плани ва социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари бажарганлиги ҳақида рапорт берди. Улар орасида В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Тошкент трактор заводи» ва «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмалари, Ангрен кўмир разрези, Янгийўл «Лаззат» кондитер бирлашмаси ва бошқалар бор. 155 корхона эса ҳозирнинг ўзидаёқ беш йиллик планда 1982 йилнинг охирига мўлжалланган ишлаб чиқариш даражасига чиқиб олди.

Ҳозирги кунда областда 2700 нафар ишчи республикамизнинг 15 илғор ишчисининг бир беш йилликда икки беш йиллик планни бажариш юзасидан бошлаган ташаббусига қўшилган ва уларнинг кўпчилиги 1984 йил ҳисобига меҳнат қилмоқда.

«СССР 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафта» қимматли ташаббуси областдаги кўплаб меҳнат коллективларининг жанговар шиорига айланиб қолди. Ана шу шиор остида меҳнат қилаётган 25 корхона, 2000 смена, цех, участка ва бригада коллективлари ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йили топшириқларини Улуғ Октябрнинг 65 йиллиги кунига бажардилар.

Областда илмий техника тараққиётини жадаллаштириш, фан ва техника ютуқлари ҳамда илғор тажрибани ишлаб чиқаришга кенг ва тез жорий этиш юзасидан қатъий ва изчил иш олиб борилмоқда. Ўн биринчи беш йиллик бошидан бери саноатда янги техника бўйича 5000 тадбир, 125 комплекс механизациялаштирилган ва автоматлашган ишлаб чиқариш участка ҳамда цехлари, 180 дан зиёд автоматлашган линиялар жорий этилди, 795 илғор технологик жараён, 1203 комплекс механизациялаштирилган ва автоматлашган қурилма ҳамда агрегатлар ўзлаштирилди.

Саноат ходимлари олимлар ва конструкторлар билан ҳамкорликда 50 номдан ортиқ янги хил машина, асбоб-ускуна, аппарат ва приборларни, 80 турга яқин буюм ва халқ истеъмоли молларини оммавий ишлаб чиқаришни ўзлаштирдилар.

Бу йўналишдаги ишлар рангли ва қора металлургия, химия, қишлоқ хўжалиги машинасозлиги, енгил ва озиқ-овқат саноати корхоналарида ҳам жадал ва изчил олиб борилмоқда. Бу эса йилдан йилга саноат-ишлаб чиқариш потенциалини бир маромда ошириб бориш, ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтириш, иш самарадорлиги ва сифатини ошириш имконини бермоқда.

Область саноатини ривожлантиришда эришилган ютуқлар шаҳар ва район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари, касаба союз, комсомол, халқ депутатлари Советлари, хўжалик раҳбарлари ташкилотчилик ва сиёсий ишлари даражасининг ўсганлиги якунидир.

Бу ишчилар, инженерлар, мутахассислар ижодий активлиги, ишлаб чиқариш резервларидан тўлароқ фойдаланиш ва унинг самарадорлигини ошириш учун бошланган социалистик мусобақанинг янада кенг қулоч ёйганлиги натижасидир.

Халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини ривожлантиришда биз Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукуматининг катта ва ҳар томонлама ёрдамини олиб турибмиз.

Шу йилнинг дастлабки якунлари область халқ хўжалигининг кўпчилик тармоқлари план ва социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажармоқдалар деган хулосага келишга асос бўла олади.

Шу билан бир қаторда ўртоқ Ш. Р. Рашидовнинг Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг VIII Пленумида қилган докладида кўрсатиб ўтилганидек, агар эришилган барча натижаларга партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг май ва ноябрь Пленумлари талаблари нуқтаи назаридан қарайдиган бўлсак, бизда ҳали мавжуд барча резерв ва имкониятлардан тўла фойдаланилмаётганлигини эътироф этиш керак бўлади. Бу областимиз саноати ишига ҳам тўла ва бутунлай тааллуқлидир.

Чирчиқ шаҳри (98,7 процент) ва айрим районлар ўн бир ойлик якунига кўра товар маҳсулотлари ишлаб чиқариш планини бажармадилар. Ўн бир саноат корхонаси халқ хўжалигига ана шундай маҳсулотларни 17,8 миллион сўм кам берди. Улар орасида Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси, Тошкент тўқимачилик бирлашмаси, «Ўртоқ» кондитер фабрикаси ва бошқалар бор.

Олмалиқ, Чирчиқ, Бекобод шаҳарлари, Тошкент шаҳрининг Куйбишев, Фрунзе районлари ва областнинг бошқа қатор районлари саноат корхоналарининг айрим раҳбарлари планларнинг енгил, камайтирилган бўлишига эришишга ҳаракат қиладилар. Улар худди шу асосда хом ашё ресурслари кам бўлиб қолишини унутиб қўядилар. Натижада шу корхоналарда ишлаб чиқариш қувватларидан тўла фойдаланилмайди, ишлаб чиқариш ҳажми камайиб кетади, номенклатурадаги товар маҳсулотларини етказиб бериш планлари бажарилмай қолади. Масалан, 40 та корхона ишлаб чиқариш ҳажмининг ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан камайиб кетишига йўл қўйди ва халқ хўжалигига 29 миллион сўмлик кам маҳсулот берди. Юқорида келтирилган ана шу камчиликларни бартараф этиш ҳисобига область саноати товар маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажмини қўшимча равишда 0,7 процент кўпайтириб, бу кўрсаткични 6—7 процентга етказган ва Марказий Комитет белгилаб берган топшириққа яқинлашган бўлур эди.

Шаҳар ва район партия комитетлари қолоқлик сабабларини бир неча бор ўрганиб чиқдилар, бу сабаблар эндиликда ҳамма партия ва хўжалик раҳбарларига яхши маълум. Аммо, кўрилаётган чоралар ҳали кутилган натижани бермаётир, қолоқликдан қутилишни таъминламаётир. Афтидан айрим ўртоқларнинг давлат планлари ва қабул қилинган социалистик мажбуриятларнинг тақдирига нисбатан бўлган масъулият ҳислари ўтмаслашиб қолган кўринади.

Партия комитетлари улардан интизомга қатъий риоя қилишни талаб этишлари, 1982 йил планларининг сўзсиз бажарилишини таъминлайдиган зарур чораларни кўришлари керак. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг ноябрь Пленумида сўзлаган нутқида асосий эътибор худди мана шу масалага қаратилган.

Меҳнат унумдорлигини ўстириш ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш, 1982 йил ва ўн биринчи беш йиллик планларини ҳаётга тадбиқ этиш учун курашда ҳал қилувчи роль ўйнайди.

Партия ташкилотлари, хўжалик раҳбарларининг аниқ мақсадни кўзлаб олиб борган ишлари, ишчи ва хизматчилар, инженер-техник ходимларнинг ижодий меҳнати туфайли областдаги кўпгина корхоналар бу кўрсаткични ўстириш планларини барқарор бажармоқдалар. Область бўйича меҳнат унумдорлигини ошириш плани 103,5 процент бажарилди ва ялпи маҳсулот кўпайишининг 74 процентига шу орқали эришилди.

Чирчиқ ва Янгийўл шаҳарларида, Акмал Икромов, Фрунзе ва Пискент районларида ишлаб чиқариш ҳажмининг ўсишига фақат меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига эришилди. Тошкент, Наримонов шаҳарлари, Чиноз, Оржоникидзе ва бошқа айрим районларда бу кўрсаткич 85 процентни ташкил этди.

Шу билан бирга областдаги 16 корхона меҳнат унумдорлигини ошириш планининг бажарилишини таъминламаяпти, 49 корхона эса бу кўрсаткични ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан камайишига йўл қўйди.

Бу ана шу корхоналарда янги техника, илғор технологияни жорий этиш, асбоб-ускуналарни тўла куч билан ишлатиш, қувватларни ўзлаштириш муддатларини қисқартириш масалаларига етарли эътибор берилмаётганлиги оқибатидир.

45 корхонада ишчи-хизматчилар сонининг пландагидан кўп эканлиги ҳам кечириб бўлмайдиган ҳолдир. Бу корхоналарнинг раҳбарлари зудлик билан ишлаб чиқариш ходимларининг меҳнат планида белгиланган даражада бўлишини таъминлашлари керак.

Меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг бригада усулини жорий этиш меҳнат унумдорлигини ошириш ва халқ хўжалигини жадал ривожлантиришнинг муҳим резервидир.

Меҳнатни ташкил этишнинг бу формаси саноат корхоналарида, қурилишлар, транспорт ва алоқада кенг тарқалиб бормоқда. Ҳозирги кунда фақат саноат корхоналарининг ўзида 195 минг ишчини ўзида бирлаштирган ана шундай 14 минг бригада тузилган.

Илғор коллективларнинг иш тажрибаси шуни кўрсатмоқдаки, ишчиларни бригадаларга бирлаштириш қўшимча касбларни ўрганиш ва бир йўла кўплаб дастгоҳларга хизмат қилиш имконини бераётир, коллективизм ва ўзаро ҳамкорликни ривожлантирмоқда, асбоб-ускуналардан ва иш вақтидан фойдаланишни яхшиламоқда, кадрлар қўнимсизлигини кескин камайтирмоқда, меҳнат унумдорлигини оширмоқда. Бригада коллективи унга аъзо бўлган ҳар бир ходимга нисбатан ишлаб чиқариш интизомига риоя қилиш, маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва сифатини яхшилаш юзасидан янада самарали таъсир ўтказмоқда. Шундай қилиб, меҳнатни бригада усулида ташкил этиш фақат муҳим иқтисодийгина эмас, балки катта социал аҳамиятга ҳам эгадир.

Партия комитетлари меҳнатни ташкил этиш ва ҳақ тўлашнинг бу усулини бутун чоралар билан чуқур ўрганишлари ва кенг ёйишлари, илғор корхоналарда ўқувлар ташкил этишлари лозим. Бундай семинарлар ҳозирданоқ «Ташсельмаш», Чирчиқ трансформатор заводларида, Тошкент электрон техникаси заводи, В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида ва айрим бошқа корхоналарда мунтазам ўтказилиб турилибди.

Афсуски, «Ўзбексельмаш», «Ташхимсельмаш» заводлари, «Электрохимпром», «Чирчиқсельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмалари каби йирик корхоналарда бу илғор ишга ҳамон расмиятчилик билан муносабатда бўлинмоқда.

Технологик ва ишлаб чиқариш интизомини бузиш сабабли содир бўлаётган иш вақтининг йўқотилишини қисқартириш меҳнат унумдорлигини оширишнинг катта резерви ҳисобланади. Шу йилнинг бошидан буён турли сабаблар билан иш вақтининг йўқотилиши 440 минг ишчи-соатига тенг бўлди. Бу 9 миллион сўмлик ҳажмда маҳсулот ишлаб чиқариш билан тенгдир. Агар шунча ишчи вақти йўқотилмаганда ишлаб чиқариш суръати 0,2 процент ошган бўларди ва биз кўпроқ натижага эришган бўлардик.

Фақат Олмалиқ кон-металлургия комбинатининг ўзида бу йил поездларнинг издан чиқиб кетиши, темир йўлнинг аҳволи қониқарсиз эканлиги ва тармоқлар ўртасидаги алоқа яхши эмаслиги оқибатида ҳаракатдаги составларнинг бекор туриб қолиши қарийб 3 минг соатга кўпайди.

Комбинат партия комитети, коммунистлари кўрсатилган камчиликларни тугатиш ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети қарорини сўзсиз бажарилишини таъминлаш учун зарур чоралар кўришлари керак.

Асбоб-ускуналарнинг тез-тез ишдан чиқиши, капитал ремонт қилиш муддатларининг бажарилмаслиги оқибатида иш вақтини кўплаб йўқотиш ҳоллари областдаги бошқа корхоналарда ҳам учраб турибди.

Шаҳар ва район партия комитетлари корхоналардаги аҳвол юзасидан хўжалик раҳбарларига нисбатан қатъий талабчан бўлишлари, техник-иқтисодий кўрсаткичларни яхшилаш, ишлаб чиқариш қувватларидан самарали фойдаланиш, асбоб-ускуналарни ўз вақтида капитал ремонт қилиш, ишлаб чиқариш ва технологик интизомнинг аҳволига нисбатан раҳбарларнинг масъулиятини оширишлари лозим.

Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва сифатини ошириш масалалари барча партия, совет ва хўжалик органларининг диққат марказида турмоғи лозим.

Шу йилнинг ўтган даврида область корхоналарида 1 миллиард 710 миллион сўмлик, шу жумладан, планга қўшимча 50 миллион сўмлик халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқарилди. Бу соҳадаги ўсиш 4,7 процентга тенг бўлди.

Шу билан бир қаторда «Б» группа тармоғидаги корхоналар иши аҳолининг кенг истеъмол моллари турлари ва сифатига бўлган талабини ҳамон қондира олмаяпти. Айрим корхоналар план топшириқларини уддалай олмаяптилар, бу маҳсулотларни ишлаб чиқаришни камайтириб юбормоқдалар.

Узоқ вақтдан бери Тошкент тўқимачилик комбинати қониқарсиз ишламоқда. Шу йилнинг ўн бир ойи ичида комбинат планда белгилангандан 3,4 миллион сўмлик кам маҳсулот реализация қилди, ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш ҳам пландагидан 2 миллион сўмлик кам бўлди. Калава, дағал газлама ва ип ишлаб чиқариш суръатлари камайиб кетди.

Калавалашда ва тўқимачиликда дастгоҳларнинг бекор туриб қолиши нормадагидан 2—3 баравар кўпдир. Айрим маҳсулотлар турлари бўйича дастгоҳларнинг иш унуми мамлакатимиз тўқимачилик саноати илғор корхоналарида эришилганидан 15—20 процент камдир.

Тошкент шаҳар, Фрунзе район партия комитетлари, республика енгил саноат министрлиги бу коллективни тармоқдаги илғор корхоналар даражасига тенглаштириш масалалари билан яқинроқ шуғулланишлари зарур.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг VIII Пленумида халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқариш билан фақатгина «Б» группаси корхоналаригина эмас, балки саноатнинг барча тармоқлари шуғулланиши кераклиги таъкидланган эди. Бу соҳада Чирчиқдаги «Ўзбекхиммаш», Тошкентдаги агрегат, санитария-техника жиҳозлари заводлари коллективларининг иши яхши намуна бўла олади.

Маданий-маиший ва хўжалик буюмлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун Тошкент, Чирчиқ ва Олмалиқ корхоналарида катта имкониятлар бор. Аммо улардан мутлақо қониқарсиз фойдаланиляпти.

(Давоми иккинчи бетда).

● Шудгорлашда ҳикмат кўп. Кечки экинлардан бўшаган карталар барвақт чуқур ҳайдалиб қўйилса, қиш ойларидаги ёғин-сочинлар туфайли нам яхши сақланади, тупроқнинг унумдорлиги ошади. Буни тўғри тушунган Бўстонлиқ районидаги К. Маркс номли колхоз деҳқонлари кузги шудгорни тез ва сифатли ўтказишга алоҳида эътибор беришади. Бу йил ҳам хўжаликнинг 350 гектар майдони муддатидан илгари чуқур ҳайдаб қўйилди. Турғун Абдуллаев бошлиқ ихтисослашган бригада механизаторлари техникани юксак унум билан ишлатдилар. Уларни ёнилғи-мойлаш материаллари билан таъминлаш бевосита далаларга кўчирилди. Суратларда: колхоз бош инженери К. Сотиболдиев (ўнгдан иккинчи) тракторчилар (чапдан) Т. Абдуллаев, М. Омаров ва Е. Баратбоевлар билан суҳбатда; сўнгги картани шудгор қилиш пайти.

В. Портнов фотолари.

ПАХТА ЗАВОДИ ИШГА ТУШДИ

ЯНГИБОЗОР, 6 декабрь. (ЎзТАГ мухбири). Коммунистик районида қурилган янги пахта заводи дастлабки тола ишлаб чиқарди. Йилига 40 минг тонна пахтани қайта ишлаш учун мўлжалланган бу корхона планда белгиланганидан тўрт баравар тез қурилди.

Янги пахта заводи энг янги техника билан жиҳозланган. Бу ерда серунум машина-ускуналар ўрнатилган. Бу ускуналар зарур бўлса пахтани икки марта ва уч марта тозалаш имконини беради. Пахтани, пахта толасини ва техникавий уруғликни асраш учун усти ёпиқ омборлар қурилган.

Янги пахта заводининг ишга туширилганлиги Тошкент областининг пахта тозаловчиларига тайёрланган пахтани қайта ишлашни анча жадаллаштиришга, бу эса ўз навбатида мамлакат тўқимачиларига етказиб бериладиган тола сифатини ошириш имконини беради.

ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИНИНГ БЎҒИНЛАРИ

СОЯНИНГ ЯНГИ НАВИ

Республика хўжаликларида соянинг яқинда районлаштирилган «Ўзбекистон-2» навли уруғини тайёрлаш ниҳоясига етказилди. Ўзбекистон шоли илмий-тадқиқот институти вужудга келтирган бундай соянинг донида 53 процент оқсил моддаси, кўп миқдорда — 23 процент ёғ бор.

Ўтказилган синовлар шуни кўрсатдики, соянинг «Ўзбекистон-2» нави озиқ-овқат ва ем-хашак учун мўлжалланган ғоят сифатли дон бермоқда. Соя майдонининг ҳар бир гектаридан 35 центнер ҳосил йиғиштириб олинмоқда. Бу эса дукакли экинларнинг бу ерда районлаштирилган бошқа навларига нисбатан бир ярим баравар кўпдир.

(ЎзТАГ мухбири).

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ-ХЎЖАЛИК АКТИВИ ЙИҒИЛИШИ

(Боши биринчи бетда).

Жумладан, Тошкентдаги электрон техника заводи, «Электрохимпром» бирлашмаси, Октябрь революцияси номидаги тепловоз ремонт заводи ва айрим бошқа корхоналарда мазкур буюмларни ишлаб чиқариш ҳанузгача чинакамига ташкил этилмаган. Ўзбекистон қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинати, Тошкентдаги электр-механика ва тажриба ремонт-экскоатор заводларида бу буюмларни ишлаб чиқаришнинг салмоғи ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажмида 2 процентдан камроқни ташкил этади.

Ҳозирги вазифа истисносиз ҳар бир корхона халқ истеъмоли товарларини ўз коллективи иш ҳақи фонди ҳажмида ишлаб чиқаришини таъминлашдан иборатдир.

Халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқаришни кўпайтиришда кичик шаҳарлар ва районларда саноат корхоналари филиалларини ташкил этиш муҳим роль ўйнайди. Ҳозир фақат бизнинг областимизда 17 та филиал ва цех ишлаб турибди. Улар 180 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Беш йиллик охиригача ишлаб чиқариш ҳажми йилига 150 миллион сўмликни ташкил этадиган яна 10 филиал энг замонавий даражада қурилиши керак.

Партия комитетлари, совет ва хўжалик органлари саноат корхоналарининг ишлаб турган филиалларида қувватлардан янада тўлиқроқ фойдаланилиши, бу ерларда меҳнат қилаётганларнинг юксак унум билан ишлашлари ҳамда дам олишлари учун зарур шароитлар яратилиши, шунингдек, қурилаётган янги филиалларнинг ўз вақтида ишга туширилиши устидан қатъий назорат ўрнатишлари талаб қилинади.

КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленуми қарорида, унда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андропов сўзлаган нутқда ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини оширишга катта аҳамият берилган Ҳозир область корхоналари ҳар тўрттасининг биттасида сифатни бошқариш комплекс системаси жорий этилган, деярли 1400 хил буюм Давлат сифат белгиси билан чиқарилмоқда. Олий категорияли маҳсулотлар ишлаб чиқариш бўйича йиллик планлар ва социалистик мажбуриятлар бажарилган. Ўн бир ой ичида Давлат сифат белгиси олган маҳсулотларнинг салмоғи аттестацияга тақдим қилинадиган маҳсулотлар жами ҳажмининг 28,6 процентини ташкил этди. Қабул қилинган социалистик мажбуриятларда эса бу кўрсаткич 26 процент қилиб белгиланган эди. Чирчиқ трансформатор заводи, «Средазкабель» бирлашмаси, Тошкент агрегат заводи, «Қизил тонг» тикувчилик бирлашмаси, Бекобод цемент комбинати ва қатор бошқа корхоналарда маҳсулотларнинг ярмидан кўпроғи сифат белгиси билан чиқарилмоқда.

Шу билан биргаликда айрим корхоналарда сифатсиз маҳсулотлар ишлаб чиқариш давом этяпти. Улар истеъмолчилардан кўплаб рекламациялар олмоқдалар.

Барча маҳсулотлар, айниқса, пахта толаси сифатини ошириш бўйича ишларни чечил олиб бориш зарур. Ҳамма жойда кўп миқдорда тола олинишини таъминланиши, биринчи навли хом ашёнинг паст навларга ўтиб кетишига йўл қўймаслик, пахтани сақлаш ва қайта ишлаш пайтида нобудгарчиликни иложи борича қисқартиришга эришиш зарур.

Ҳозирги пайтда область саноат корхоналари ўз маҳсулотларини жаҳондаги 118 мамлакатга юбормоқдалар. Шунинг учун олий категорияли буюмларни ишлаб чиқариш фақатгина савдо-иқтисодий алоқаларни ривожлантиришга хизмат қилиб қолмасдан, шунингдек катта сиёсий аҳамият ҳам касб этади. Буни ҳамиша ёдда тутиш ва маҳсулотларимиз мамлакатимиздаги энг яхши намуналарга ва жаҳон стандартига тўғри келиши учун қатъият билан курашиш керак.

Партия ташкилотлари, совет, хўжалик органлари олдида капитал қурилишдаги ишларни яхшилаш бўйича масъулиятли вазифалар турибди.

Область қурувчилари фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Ўн бир ой ичида 1 миллиард сўмликдан кўпроқ капитал маблағлар ўзлаштирилди. Бу даврда асосий фондлар 650 миллион сўмликка кўпайди. Қатор қувватлар ва объектлар ишга туширилди. Кўпгина чорвачилик объектлари, паррандачилик фабрикалари, теплицалар қурилди, умумий саҳни 800 минг квадрат метрли турар-жойлар, 25 минг ўқувчи ўрнига эга бўлган мактаблар, 5450 ўринли болалар боғчалари, 810 ўринли касалхоналар ва 950 бемор қабул қилинадиган поликлиникалар фойдаланишга топширилди.

Бу йил Ангрендаги «Узбекшахтострой» тресті шаҳарда жуда сифатли қилиб қурилган нон заводини муддатидан илгари фойдаланишга топширди. «Облколхозстрой» тресті 3800 бошга, планда белгиланганидан 300 бошга кўп қорамол сиғадиган молхоналарни фойдаланишга топширди. Чинозда эса балиқлар учун донадор омухта ем ишлаб чиқариш бўйича завод қурилиши муддатидан бир йил илгари қуриб битказиляпти. Йил охиригача Тошкент наслчилик-паррандачилик репродуктори, Қибрай давлат наслчилик-паррандачилик заводи, Ғаллақудуқда наслчилик фермаси ишга туширилади.

Область қурувчилари ва монтажчилари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети VII Пленуми қарорларини бажара бориб, Коммунистик районида умумий қиммати 3,5 миллион сўмлик пахта тозалаш заводини ҳашар усулида нормада белгиланган 24 ой ўрнига 3 ойда қуриб битказдилар. Бунда пахтани тозалаш технологиясига автомат бошқариш системасига эга бўлган янги, ғоят унумли машиналар жорий этилди. Биз 3 декабрда бу заводда пахта толасининг дастлабки тойи олинганлигини қайд этишдан мамнунмиз.

Айни пайтда областда ҳамма қурилиш ташкилотлари ҳам план топшириқлари маррасига чиқиб олган эмаслар. Натижада ўн бир ой ичида капитал маблағларнинг атиги 95 проценти ўзлаштирилди. Қурилиш-монтаж ишлари 94 процент бажарилди.

Турар-жой ва маданий-маиший объектлар қурилиши бўйича социалистик мажбуриятларни бажаришдаги қолоқлик, шунингдек, Ўзбекистон металлургия комбинати, Чирчиқдаги «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасидаги аммиак ишлаб чиқариши каби ва бошқа қатор энг муҳим қурилишлардаги аҳвол, айниқса, ташвиш туғдирмоқда.

Ҳали ҳам куч ва маблағларни кўп объектларга сочиб юбориш ҳоллари давом этмоқда. Бу куч ва маблағлар ишга тушириладиган қурилишларда етарлича марказлаштирилмаяпти. Меҳнатни ташкил этиш қурилишдаги энг бўш бўғиндир. Моддий-техника таъминоти ҳам қониқарли эмас.

1982 йил топшириқларини муваффақиятли бажариш, пландаги ҳамма объектларни ишга тушириш, 1983 йилдаги ишларга яхши тайёргарлик кўриб қўйиш учун партия ташкилотлари, совет, хўжалик раҳбарлари КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленумида таъкидланганидек, куч ва маблағларни ишга туширадиган объектларда, шунингдек ишлаб турган корхоналарни реконструкция қилиш ва техника жиҳатидан қайта қуроллантириш ишларида марказлаштиришлари, планлаштирилган барча объектларнинг фойдаланишга топширилишини таъминлашлари керак.

Йиллик план ва социалистик мажбуриятларни бажариш учун йил охиригача қолган вақт ичида 502 миллион сўмлик асосий фондларни фойдаланишга топширилишини таъминлашимиз, 243 миллион сўмлик капитал маблағларни ўзлаштиришимиз, умумий саҳни 400 минг квадрат метрли турар-жойларни, 195 ўринли касалхонани ва 2400 бемор қабул қилинадиган поликлиникаларни фойдаланишга топширишимиз талаб қилинади.

Шаҳар ва район партия комитетлари, шаҳар ва район ижроия комитетлари қурилиш-монтаж ташкилотларига зарур миқдорда ишчи кучи, машина ва механизмлар билан ёрдам бериш учун қўшимча чораларни кўришлари, қурилишлар бўйича штаблар ишини кучайтиришлари керак.

Қурилиш сифатини, меҳнатни ташкил этишни, бригада пудратини жорий этишни яхшилашга алоҳида эътибор бериш лозим. Барча қурилиш майдончаларида юксак унумли меҳнат қилиш учун зарур шароитларни яратиш, материаллар, конструкциялар, жиҳозлар етказиб беришни йўлга қўйиш, ишни жадаллаштириш учун ҳар бир кундан тўлиқ фойдаланиш зарур.

Буюртмачи ташкилот ва корхоналар ҳозирнинг ўзида барча ишга тушириладиган объектлар бўйича давлат қабул комиссиялари ишини активлаштиришлари керак.

Партия ташкилотлари ҳар бир объектда уюшқоқлик ва интизомни оширишлари, олдинга қўйилган мақсадларга эришишда изчиллик ва қатъият кўрсатишлари лозим. Капитал қурилиш суръатларини жадаллаштириш ва сифатини яхшилаш областимиз олдида турган барча социал-иқтисодий вазифаларни муваффақиятли ҳал этишнинг асосий шартларидан бири эканлигини ёдда тутиш керак.

Саноат ва капитал қурилишдаги ишларнинг муваффақияти кўп жиҳатдан транспорт ва алоқанинг пухта ишлашига боғлиқ.

Транспорт ва алоқа корхоналари шу йилнинг 11 ойлик план ва мажбуриятларини бажардилар. Планга қўшимча равишда 850 минг тоннадан кўпроқ юк ва 7 миллион пассажир ташилди. Алоқа корхоналари 18 мингтадан кўпроқ телефон ва 8 мингта радиоточка ўрнатдилар, планга қўшимча равишда 80 минг сўмликка яқин даромад қилдилар. Шу билан биргаликда транспорт ишида кўпгина камчиликлар ва фойдаланилмаётган резервлар мавжуд. Уларнинг айби билан қатор корхоналарда ташиб кетилиши керак бўлган нормадан анча ортиқ маҳсулотлар, шу жумладан минерал ўғитлар, цемент, қурилиш материаллари ва конструкциялари тўпланиб қолди.

Темир йўл бўлими раҳбарлари ва партия комитети бу камчиликларни бартараф этиш чораларини кўришлари, тўпланиб қолган юкларни ташиб олишдаги аҳволни, локомотив паркидан фойдаланишни ва поездлар қатновини ташкил этишни кескин яхшилашлари керак. Саноат корхоналари раҳбарлари эса корхоналар транспорт цехларини ривожлантириш, юк ортиш-тушириш ишларини механизациялаш бўйича чоралар кўрсинлар.

Алоқа ходимлари йил охиригача 24 минг номерли телефон станцияларини фойдаланишга топширишлари, алоқа воситалари ишининг пишиқ-пухта бўлишини таъминлашлари, аҳолига хизмат кўрсатиш маданиятини оширишлари лозим.

Шаҳар ва район партия комитетлари, шаҳар ва район ижроия комитетлари транспорт ва алоқа ишини алоҳида назорат остига олишлари, ҳаракатдаги составнинг тўхтаб қолишини камайтиришлари, хом ашё ва материалларни область корхона ва қурилишларига етказиб берилишини тезлаштиришлари зарур.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан Тошкент области олдига саноат ишлаб чиқаришини ўстириш суръатларини ошириш бўйича қўйилган вазифаларни муваффақиятли бажариш бошланғич партия ташкилотларининг янада активлаштиришни, партиявий иш услуб ва методларини такомиллаштиришни, уюшқоқлик ва интизомни оширишни талаб этади.

Саноат корхоналари ишини яхшилаш билан боғлиқ вазифалар бутун комплексини ҳал этиш устида халқ депутатлари Советлари қатъият билан иш олиб боришлари керак.

Хўжалик раҳбарлари партия ва ҳукуматимиз кўрсатмаларини бажаришлари, кўрсатилган камчиликларни бартараф этишлари, меҳнаткашлар танқидий таклиф ва мулоҳазаларининг амалга оширилиши устидан назорат янада самарали бўлиши лозим.

Ўн биринчи беш йиллик иккинчи йили якунланишига уч ҳафта қолди. Йилни яхши якунлаш учун кўп нарса қилиш мумкин ва лозим.

Саноатда, шунингдек халқ хўжалигининг бошқа тармоқларида планлар ва социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши бизнинг уюшқоқлигимизга, ихтиёримизда бўлган жуда улкан илмий-техникавий потенциал, моддий ва меҳнат ресурсларидан оқилона фойдалана олишимизга, партия ташкилотлари жойларда меҳнаткашларни халқ хўжалиги барча бўғинларидаги, барча участкалардаги ишларни яхшилашга, мавжуд резервлардан тезроқ фойдалана олишга нақадар моҳирона сафарбар қила олишларига боғлиқ бўлади.

Тошкент область партия комитети область коммунистлари, барча меҳнаткашлари ўзларининг илҳомбахш меҳнати билан, ишчанлик ва бурчни чуқур ҳис этиш билан 1982 йил барча топшириқларини бажарадилар, деб қатъий ишонч билдиради.

Янги йилда область олдида улкан ва масъулиятли вазифалар турибди. Шунинг учун планлаштирувчи органлар, хўжалик раҳбарлари 1983 йил учун партия XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленуми талаблари асосида барча кўрсаткичлар бўйича мутаносиблаштирилган планлар қабул қилишлари ва шу йил декабрь ойининг охиригача бу планларни саноат, қурилиш, транспорт ва алоқадаги меҳнат коллективларига етказишлари муҳимдир. Бу январь ойининг биринчи кунларидан бошлаб ўн биринчи беш йиллик учинчи йили топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани қизғин авж олдириб юборишни таъминлайди.

Ўртоқ М. М. Мусахонов пировардида область коммунистлари, барча меҳнаткашлари КПСС XXVI съезди томонидан белгиланган улуғвор программани ҳаётга татбиқ этиш учун куч-ғайратлари, билим ва тажрибаларини аямайдилар, юксак социалистик мажбуриятлар ва ўн биринчи беш йиллик топшириқларини шараф билан бажарадилар, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб оладилар, деб Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетини ишонтирди.

Шундан сўнг музокаралар бошланди.

Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **У. У. Умаровга** сўз берилади.

— Республика пойтахтининг барча меҳнаткашлари, — деди у. — КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1982 йил) Пленуми қарорларини, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг шу Пленумдаги нутқини, шунингдек, СССР Олий Совети VII сессияси қарорларини зўр ҳис-ҳаяжон билан кутиб олдилар. Саноат корхоналари меҳнаткашлари ўн бир ойлик планларни муддатидан илгари бажардилар. Топшириқдагига қўшимча 10 миллион сўмлик маҳсулот тайёрланди. Давлат сифат белгиси билан ишлаб чиқарилаётган буюмлар 34 процентни ташкил этди.

У. У. Умаров жиддий камчиликлар хусусида мукаммал тўхталди. Бешта корхона маҳсулот реализация қилиш планини бажармади. Пойтахтнинг йирик корхонаси бўлган тўқимачилик комбинатининг узоқ вақтдан бери оқсаб келаётгани ташвишлантирмоқда. Бу коллективнинг илгариги меҳнат шуҳратини қайта тиклаш учун бутун чораларни кўриш лозим.

Шаҳар партия комитети ва бошланғич партия ташкилотлари кўпгина корхоналардаги қўл меҳнатини тугатиш, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш учун бутун кучни ишга солишлари керак.

Асосий фондларни ишга тушириш ва турар-жой қурилишидаги аҳвол ҳам қониқарсиздир. Шаҳар партия комитети бюроси яқинда капитал қурилиш планининг бажарилиши масаласини кўриб чиқди. Уни муваффақиятли бажариш учун барча имкониятлар мавжуд.

Ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йили топшириқлари жуда масъулиятлидир. Ишлаб чиқариш планларининг беш йилликка мўлжалланган кўрсаткичларга нисбатан камайиб кетмаслиги тўғрисида қайғуриш керак бўлади.

Минбарда — Ангрен шаҳар ижроия комитетининг раиси **Д. К. Бабкин.** Шаҳар меҳнаткашлари, деди у, ўн бир ойлик планни муваффақиятли бажардилар. Меҳнат унумдорлиги ўсди. Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш кўпайиб, умумий ишлаб чиқариш ҳажмининг бешдан бир бўлагини ташкил этди.

Шу билан бир қаторда нотиқ камчиликларни ҳам таҳлил қилди. Иккита корхона маҳсулот реализация қилиш планини бажармади. Бир қатор корхоналар эса меҳнат унумдорлигини ошириш планини уддалай олмадилар.

Д. К. Бабкин шаҳардаги тозалаш иншоотлари қурилишини тезроқ тугаллаш зарурлигини таъкидлади.

Олмалиқ кон-металлургия комбинати партия комитетининг секретари **Д. М. Мирзалиев** партия ташкилотининг ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш соҳасидаги фаолияти ҳақида сўзлади. Комбинат ўн бир ойлик давлат планини ортиғи билан адо этди. Планга қўшимча бир неча миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. 236,9 миллион сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилди. 25 та саноат объекти фойдаланишга топширилди.

Бироқ, комбинатдаги аҳвол бизни қониқтирмайди. Ҳозир камчиликларни тугатиш, партия группалари ва цех партия ташкилотларининг ишлаб чиқаришдаги авангардлик ролини ошириш юзасидан конкрет чоралар кўрилмоқда.

1983—1985 йилларда комбинат корхоналарида қўшимча қувватларни фойдаланишга топшириш вазифаси турибди. Бу ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтириш имконини беради.

«Ахангаранцемент» бирлашмасининг бош директори **М. И. Буджерак** ўз сўзини корхоналарнинг ишлаб чиқариш қувватини юксалтириб бориш, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва маҳсулот сифатини ошириш проблемаларига бағишлади.

Цемент ишлаб чиқариш ўн бир ойлик плани муваффақиятли бажарилди. Меҳнат унумдорлигини бирмунча оширишга эришилди.

Шундай бўлсада, коллектив бу йил давлат сифат белгиси билан чиқарилаётган маҳсулотлар ҳажмини ошира олмади. Капитал қурилиш планлари бажарилмай қолди. Муҳим объектларни фойдаланишга топшириш чўзилиб кетмоқда.

Айланма печларнинг бирини тез-тез тўхтатиб, бошқаларининг ишлаши учун имконият яратиб беришга тўғри келаётир.

Цементчилар партия ташкилоти раҳбарлигида фан ва илғор технология ютуқларини ишлаб чиқаришга мунтазам жорий этиш, ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йили план ва социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажариш учун бутун куч ва имкониятларини ишга соладилар. Бу уларнинг КПСС Марказий Комитети ноябрь (1982 йил) Пленуми қарорларига амалий жавоблари бўлади.

— Маълумки, КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленумида темир йўл транспорти ишини яхшилашга катта эътибор берилди, — деди Ўрта Осиё темир йўли Тошкент бўлими бошлиғининг биринчи ўринбосари **З. А. Олимжонов.** — Бизнинг коллективимиз янада яхшироқ, самаралироқ ишлаш учун астойдил ҳаракат қилмоқда. Ўн бир ойлиқ юк ташиш планлари муваффақиятли бажарилди. 5 минг тонна дизель ёнилғиси тежаб қолинди.

Кўпгина корхоналарда львовликларнинг илғор иш усулларини қўллаш вагонларнинг бекор туриб қолишини кескин камайтириш имконини берди. 5 та станциядаги юк майдонларини ёритиш яхшиланди. Кўпгина станцияларда йўллар сони кўпайтирилди.

З. А. Олимжонов темир йўл транспортида мавжуд бўлган жиддий камчиликлар ҳақида ҳам гапирди. Ўн бир ой давомида бир неча ўн минглаб вагонлар бўш туриб қолди. Нотиқ вагонларни юкдан бўшатишда ишни кечаю-кундуз ташкил этиш зарурлигини уқтириб ўтди. Айрим корхоналар ўзларига келган маҳсулотларни белгиланган вақтда ташиб олиш ҳақида қайғурмаяптилар. Мавжуд барча имкониятларни ишга солиб темир йўл транспортида содир бўлаётган нуқсонларни бартараф этиш керак.

— Бизнинг коллективимиз, — деди 6-қурилиш трестининг бошқарувчиси **Ф. Н. Нуъмонов,** — қурилиш-монтаж ишлари ўн бир ойлик планини муваффақиятли уддалади. Шунингдек, мактаб ва турар-жой қурилиши бўйича топшириқлар ҳам бажарилди. Биз Коммунистик районидаги пахта тозалаш заводи қурилишига ўз ҳиссамизни қўшганимиз билан фахрланамиз. Бу объектда биз 1 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажардик.

Афсуски, иш сифати хусусида эътирозлар ҳам йўқ эмас. Буюртмачиларимиз цемент ва бошқа материалларни ўз вақтида етказиб бермай, бизни кўп ҳолларда ноқулай аҳволга солиб қўймоқдалар. Баъзан қурилаётган объект учун зарур бўлган барча материалларни етказиб бериш учун 8 ва ундан кўпроқ кун йўқотишга тўғри келмоқда.

«Электрохимпром» бирлашмаси капролактам ишлаб чиқариш комплекси оператори **З. И. Иброҳимова** бу ёш коллективни ташвишлантираётган проблемалар хусусида гапирди.

Капролактам ишлаб чиқариш ўтган йилдагига нисбатан бирмунча кўпайди. Сульфатаммоний маҳсулоти эса сифат белгиси билан чиқарилмоқда.

Шундай бўлишига қарамай коллективнинг корхона лойиҳа қувватини ўзлаштирмаганлиги ташвишга солмоқда.

Капролактам ишлаб чиқариш комплексининг коммунистлари, барча меҳнаткашлари давлат планларини муваффақиятли бажариш ва СССРнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун астойдил курашмоқдалар.

Актив йиғилиши муҳокама этилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

Халқаро ҳаёт

ФИНЛЯНДИЯНИНГ МИЛЛИЙ БАЙРАМИ

ХЕЛЬСИНКИ, 6 декабрь. (ТАСС). Бугун Финляндия миллий байрам — мустақиллик кунини нишонламоқда.

Матбуот Совет Иттифоқи билан Финляндия ўртасида яхши қўшничилик дўстона муносабатлар муҳим аҳамиятга эга эканлигини таъкидламоқда.

Газеталар СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети миллий байрам муносабати билан мамлакат раҳбарларига йўллаган табрик телеграммалари текстларини эълон қилди.

Мустақиллик кунида Улуғ Октябрь йиллиги кунида бошланган Совет — Финляндия дўстлиги анъанавий ойлиги ниҳоясига етди.

«Финляндия — Совет Иттифоқи» жамиятининг бош секретари Кристина Порккала хоним ТАСС мухбири билан суҳбатда таъкидлаб ўтганидек, мамлакатларимиз ўртасидаги яхши қўшничилик муносабатлари Финляндияни мустақил давлат деб эътироф этиш тўғрисида В. И. Ленин имзо чеккан Декрет асосида шунингдек, дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги 1948 йилда имзоланган Совет — Финляндия шартномасининг мустаҳкам пойдеворида қурилмоқда.

Бу йил СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги белгиси остида ўтган ойлик тадбирлари мамлакатларимиз ўртасидаги дўстликни ва самарали ўзаро манфаатли ҳамкорлигини совет ва фин халқлари манфаатларини кўзлаб, тинчлик ва халқаро хавфсизликни таъминлаш йўлида янада мустаҳкамлашга кўмаклашди, деб таъкидлади К. Порккала.

СИНЬХУА ЯҚИН ШАРҚ ҲАҚИДА

ПЕКИН, 6 декабрь. (ТАСС). Арабларнинг «Еттилар комитети» делегациясининг ХХРга келиши муносабати билан Синьхуа агентлиги тарқатган шарҳда Исроил 34 йиллик ўз агрессив урушлари давомида ўзига қўшни бўлган араб мамлакатларининг жуда катта территорияларини сурбетларча босиб олиш билангина кифояланмасдан, шу билан бирга бутун Фаластинни, жумладан Қуддусни оккупация қилиб олди, деб таъкидланади.

Бутун дунё халқларининг қораланишини Исроил мутлақо назарга илмаяпти ва БМТ Бош Ассамблеяси билан БМТ Хавфсизлик Кенгашининг резолюцияларини менсимаяпти. Яқин Шарқ проблемаси одилона бартараф этилишига баттоллик билан қаршилик қилмоқда. Бунинг асосий сабаби шуки, Америка гегемонизми унга ҳар томонлама мадад бериб ҳомийлик қилиб келмоқда, деб уқтиради Синьхуа агентлиги. Қўшма Штатларнинг ҳамма ҳукуматлари Исроилни Яқин Шарқдаги ўзининг қалин иттифоқчиси ва қулай майдони деб билиб келди. Улар Исроил билан биргаликда ҳатто жаҳон харитасида Фаластинни ўчириб ташлашга сурбетларча уриндилар.

Хитой ҳукумати ва халқи, деб ёзади сўнгра агентлик, фаластинлик араб халқининг ва бошқа араб халқларининг Исроил агрессиясига қарши, тортиб олинган ерларни қайтариб олиш учун одилона курашига хайриҳоҳлик ва мададкорлик изҳор этадилар ҳамда Фаластинлик Озодлик Ташкилоти раҳбарлигида миллий ҳуқуқларини, шу жумладан ўз миллати тақдирини ўзи белгилаш ва ўз давлатини тузиш ҳуқуқини рўёбга чиқариш учун курашаётган қаҳрамон Фаластин халқини қатъият билан қўллаб-қувватлайдилар. Хитой ҳукумати ва халқи Исроилнинг Қўшма Штатлар мадади билан қилган агрессияси, экспансияси ва қонли жиноятларини кескин қоралайдилар ҳамда араб мамлакатлари Яқин Шарқ проблемасини тезроқ, ҳар томонлама ва одилона ҳал этиш манфаатлари йўлида умумий душманга қарши курашда жипсликни мустаҳкамлайдилар, деб умид қиладилар.

ОҚЛАШГА УРИНИШ

● **ТОКИО.** Япониянинг яқинда тузилган министрлар кабинети ўзидан олдинги ҳукуматнинг давлат хизматчилари иш ҳақини «бир хилда сақлаб туриш» тўғрисидаги қароридан воз кечиш ниятида эмас. Министрлар кабинетининг бош секретари Масахару Готода Эн-эйч-кей радиоэшиттириш корпорациясининг мухбири билан суҳбатда шуни маълум қилди. У либерал демократик партия режасини давлатнинг жуда катта қарзини камайтириш зарурати билан оқлашга яна уринди. Матбуотнинг ёзишича, нарх-наво тинмай ошаётган шароитда давлат хизматчилари иш ҳақини «бир хилда сақлаб туриш» японияликлардан қарийб 26 миллион кишининг моддий аҳволи мушкуллашишига олиб келади. Оппозициячи партиялар, касаба союзлари, оммавий демократик ташкилотлар мазкур қарор бекор этилишини қатъиян талаб қилмоқдалар. (ТАСС).

АФҒОНИСТОННИНГ ИЧКИ ИШЛАРИГА АРАЛАШУВ

ДЕҲЛИ, 6 декабрь. (ТАСС). Ғарбнинг махсус хизмат маҳкамалари революцион Афғонистонга қарши фойдаланаётган қўпорувчилик ҳаракатларининг маккорона формалари тўғрисидаги маълумотлар Франция матбуотида пайдо бўлиб қолди. Пойтахт матбуоти, жумладан «Котидьен де пари» газетаси хабар қиладики, 1981 йилдаёқ Афғонистоннинг Кунар вилояти территориясида Француз радиопередатчиклари ўрнатилган бўлиб, улар «Озод Қобул радиоси» позивнойлари билан иш кўриб келмоқда. Аслида ана шу передатчиклар ёрдамида Афғонистоннинг қонуний ҳукуматига қарши душманликдан иборат ғаламислик ишлари олиб борилмоқда. Покистондаги Пешовар шаҳрида ўрнашиб олган аксилинқилобчи ташкилотлар ана шу яширинча олиб бориладиган эшиттиришлардан Афғонистон диёрида сотқинларнинг бандитлик ҳуружларини мувофиқлаштириш учун фойдаланаётганликлари тасодифий эмас. Афғонистонда яшириниб олган империалистик ва реакцион кучларнинг махфий агентлари билан радио алоқалар ҳам ана шу передатчиклар орқали амалга оширилмоқда.

Афғонистоннинг қонуний ҳукуматига қарши қўпорувчилик ишлари билан шуғулланувчи шу хилдаги передатчикларнинг яширин равишда ўрнатилганлиги ва махфий иш олиб бораётганлиги суверен мамлакатнинг ички ишларига бевосита аралашишдан иборатдир.

Деҳлида очилган анъанавий халқаро ярмаркада Совет Иттифоқининг павильони катта қизиқиш уйғотмоқда. Бу ерда турли дастгоҳлар, электрон-ҳисоблаш техникаси, тракторлар, иссиқлик электр станциялари макетлари, умуман 3500 экспонатни томоша қилиш мумкин. Алоҳида бўлим СССР ва Ҳиндистон ўртасидаги самарали савдо-иқтисодий ҳамкорликка бағишланган.

Суратда: Совет павильонига кираверишда.

С. КАРМАЛИТО фотоси.

(ТАСС).

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

● **УЛАН-БАТОР.** Монголия Халқ Республикасининг Гоби—Олтой аймоғида Совет Иттифоқининг кўмаги билан қурилган йирик суғориш системаси ишга туширилди. Суғориш системаси 25 минг бош қорамол боқиладиган яйловни сув билан таъминлайди, деҳқончилик маҳсулоти етиштиришни анча кўпайтириш имконини беради. Бу — сув хўжалиги соҳасида Совет—Монголия ҳамкорлиги намуналаридан биридир. Ҳамкорлик программасига мувофиқ разведка ишлари олиб борилади, биргаликда мелиорация объектлари қурилади, кадрлар тайёрланади. Бир қанча экспериментал хўжаликлар тузилди. Бу хўжаликларда Монголиянинг турли районларида ерларни суғоришнинг энг мақбул усулини аниқлаш соҳасида тадқиқот ишлари олиб борилмоқда.

● **КОБУЛ.** Мамлакатда ўтказилаётган ер-сув ислоҳотига кўра яна 65 афғон хонадони Афғонистон шимолидаги Кундуз вилоятида ердан фойдаланиш ҳуқуқига эга бўлди.

Деҳқончилик билан шуғулланадиган мазкур мамлакат тарихида биринчи марта амалга оширилаётган ер-сув ислоҳоти натижасида шу кунгача 50 мингга яқин оила ердан фойдаланиш ҳуқуқига эга эканлиги тўғрисидаги ҳужжатларни олди.

● **КОТОНУ.** Бу ерда кооперация соҳасида ҳамкорлик умум Африка маркази очилди. Кооперация марказида Африка мамлакатларида кооператив ҳаракатини ривожлантириш учун раҳбар кадрлар тайёрланади.

Биринчи ўқув йилида марказга қитъадаги 14 давлат вакили қабул қилинади. (ТАСС).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ МАЙ (1982 ЙИЛ) ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ЧОРВАДОР

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» РЕДАКЦИЯСИ ҲУЗУРИДАГИ ЖАМОАТЧИ ЧОРВАЧИЛИК СОВЕТИНИНГ МАХСУС ГАЗЕТАСИ № 11

РЕДАКТОР КОЛОНКАСИ

ИХТИСОСЛАШТИРИШ — МУВАФФАҚИЯТ ГАРОВИ

● КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ноябрь (1982 йил) Пленумида таъкидланганидек, СССРнинг Озиқ-овқат программасини амалга ошириш билан боғлиқ бўлган тадбирлар халқ хўжалигини янада ривожлантиришнинг марказий вазифаларидан биридир. Партия Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленуми қарорларини ҳаётга тадбиқ этиш йўлидаги дастлабки қадамлар областимиз меҳнаткашлари учун бирмунча оғир шароитларга тўғри келди. Шунга қарамай, деҳқон ва чорвадорлар қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга топширишда муайян ютуқларни қўлга киритдилар.

Чорвачилик маҳсулотлари, биринчи галда эса гўшт етиштириш анча кўпайди. Бунда гўшт етиштиришга йўналтирилган чорвачилик комплекслари, бўрдоқичилик базалари ва ихтисослаштирилган совхозлар ҳал қилувчи роль ўйнадилар. Областимизда етиштирилаётган гўштнинг асосий қисмини ана шу хўжаликлар тайёрлаб бермоқдалар.

Молларни бўрдоқига боқиш саноат негизига кўчирилган бу чорвачилик комплексларида озуқа рациони турли хил фойдали элементлар билан бойитилади. Уларда озуқа цехи мунтазам ишлаб турибди. Жумладан, Калинин районидаги «Рассвет» совхозида хлорелла суспензияси етиштириладиган цех ҳам мавжуд.

Ҳозир чорвадорлар олдида муҳим вазифа турибди. Қишловни уюшқоқлик билан ўтказиш, моллар маҳсулдорлигининг камайишига йўл қўймаслик лозим. Қишловни намунали ўтказиш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, меҳнат беллашувнинг таъсирчан формаларидан фойдаланиш зарур. Бу эса ҳар бир чорвадор, бригада, ферма ва хўжалик коллективи томонидан конкрет мажбуриятлар шартларини ишлаб чиқишдан бошланади. Шуниси муҳимки, белгиланган марралар талаб даражасида юқори бўлиши, давлат планларининг бажарилиши ва сўзсиз ошириб бажарилишини таъминлайдиган бўлиши лозим.

МУТАХАССИС МИНБАРИ

ЖАДАЛ СЕМИРТИРИШ ҲИСОБИГА

«УЗГЛАВЗАГОТЖИВПРОМ» область трести чорвадорлари юбилейолди социалистик мусобақасини кенг қулоч ёйдириб, ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилини муваффақиятли якунламоқдалар.

Трест хўжаликларида ўтган тўққиз ой давомида 19 минг 676 бош қорамол, 65 минг 100 бош қўй ва 28 минг 156 бош чўчқа бўрдоқига боқиб семиртирилди. Шу давр ичида семиртириш ҳисобига пландаги 2545 тонна ўрнига 4747 тонна, ёки 1,9 баравар кўп гўшт етиштирилди.

Бўрдоқига боқишнинг техник-иқтисодий кўрсаткичлари анча яхшиланди. Қорамолларнинг ўртача тирик вазни ўтган йилги 415 килограммдан 425 килограммга, қўйларнинг тирик вазни эса 52 килограммга етказилди. Қорамолларнинг бир кеча-кундуздаги ўртача семириши 894 граммни, қўйларники эса 177 граммни ташкил этди.

Трестга қарашли кўпгина хўжаликларда кейинги йилларда молларни жадал боқиб семиртириш юзасидан катта тажриба орттирилди. Жумладан, Калинин районидаги «Рассвет» совхози ва Ғалаба районидаги Ўрта Чирчиқ бўрдоқичилик пункти коллективи қорамолларни бир суткада 940 грамм семиришини таъминладилар.

Молларни парвариш қилишнинг илғор усулларини қўллаш ҳисобига деярли ҳамма хўжаликларда бўрдоқига боқиш муддатлари сезиларли даражада қисқартирилди. Чорва молларини семиртириш ҳисобига сарфланадиган озуқа анча камайди. Масалан, қорамоллар учун 6,9, қўйлар учун 5,9, чўчқалар учун 7,5 озуқа бирлиги кам сарфланди. Бу планда белгиланганидан анча камдир.

Илғор бригада коллективлари ва тажрибали молбоқарлар қўлга киритаётган кўрсаткичлар янада юқоридир. Масалан, «Рассвет» совхозининг Абдужаббор Орифхўжаев бошлиқ бўрдоқичилик бригадаси 1982 йил тўққиз ой давомида 3833 бош қорамолни бўрдоқига боқиб, бир кеча-кундузда ўртача 976 грамм семиришини таъминладилар ва шундан 98,6 процентини ўртача семизликдан юқори, яъни 481 килограммдан гўштга топширдилар. Шу бригаданинг бўрдоқибоқарлари К. Шарофуддинов билан Р. Коленовалар ўз боқимларидаги бўрдоқиларни бир кеча-кундузда 1300 грамм ва ундан ошириб семиртирмоқдалар.

Совхознинг чўчқабоқар оператори Мария Моргунова 1488 бош чўчқанинг ҳар бирини 130 килограмм тирик вазнда гўштга топширди.

Хўжаликларнинг механизациялаштирилган озуқа цехларида озуқа аралашмаси тайёрлаш йўлга қўйилган, ҳар куни 100 тоннадан кўпроқ хлорелла суспензияси тайёрланиб молларга берилмоқда. Озиқ-овқат ва саноат чиқиндилари қайта ишланиб, зарур фойдали элементлар қўшилиб, молларга едирилмоқда.

Илғор хўжалик коллективининг 1981—1985 йилларга мўлжаллаб ишлаб чиққан тадбирларида бўрдоқига боқиб семиртириш ҳисобига 24,3 минг тонна, яъни ўнинчи беш йилликдагига нисбатан 2 баравар кўп гўшт етиштириш кўзда тутилган. Бу маррани эгаллаш учун бир йўла 30 минг бош қўй боқиладиган механизациялаштирилган майдоннинг иккинчи навбати, 5000 бош қорамол боқиб семиртириладиган комплекс фойдаланишга топширилади.

Шу билан бирга ҳал этилиши лозим бўлган бир қатор муаммолар ҳам мавжуддир. Хўжаликлар қурилиш материаллари топиш, турар-жойлар, болалар боғчаси қуриш ва ичимлик сув билан таъминлашда қийинчиликларга дуч келмоқдалар. Оржоникидзе ва Юқори Чирчиқ бўрдоқичилик пунктларида икки йил илгари қорамоллар учун қурилган бостирмалар ҳануз фойдаланилмаётир. Чунки, шифер йўқлиги сабабли бостирманинг томи ёпилмаган. «Рассвет» совхози посёлкасини ичимлик сув билан таъминлаш масаласи ҳал этилмаган.

Ёғмой комбинатидан олинаётган озуқанинг сифати ҳам талабга жавоб бермайди. Кўп ҳолларда бу озуқалар юқори намликда келтирилмоқда. Натижада уларнинг самараси яхши бўлмаётир. Бу озуқаларни омборларда сақлаш мумкин эмас.

А. ҚЎШМУҲАМЕДОВ,
«Узглавзаготживпром» область трести директори.

2-бет.

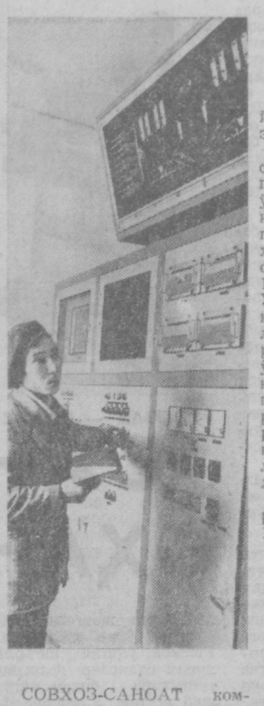

САНОАТ АСОСИДА

ИЗЛАНИШ, САМАРА

СОВХОЗ-САНОАТ комплексимизнинг ташкил этилганига 7 йил бўлди. Дастлабки кундан бошлаб комплексимиз қуввати ошиб боряпти. Лойиҳада белгиланган маррага ҳали чиқилмаган бўлсада, комплексимизни қуриш учун сарфланган 10 миллион 800 минг сўмлик маблағнинг ўрни аллақачон қопланган. Хўжалигимиз ҳар йили 1 миллион сўмликдан зиёд фойда келтиряпти.

Чорвачиликни юритишнинг саноат технологияси комплексдаги ҳар бир звенонинг ўзаро мутаносиб ҳолда аниқ ишлашини талаб этади. Ўзингиз тасаввур қилинг. Биз хўжаликлардан қабул қилиб оладиган буқачалар бор-йўғи 10—15 беш кунлик бўлади. Уларни 13 ой давомида боқиб, тирик вазнини 400 килограммдан оширишимиз керак. Бу даврда ёш бузоқлар ўзаро узвий боғланган технологик жараёндан тўла ўтиши, бир маромда ўсиб, семириб бориши лозим. Бу маром ҳеч қачон бузилмаслиги керак. Акс ҳолда орада узилиш юз бериб, яхлит технологик цикл бузилади.

Комплексимизда энг мураккаб ва масъулиятли давр 10—15 кунлик бузоқларни 4 ойлик бўлгунча, талофатсиз, соғлом қилиб парвариш қилиш ҳисобланади. Шу даврда дуркун ривожланган қорамол кейинги босқичда тез семиради ва гўштга топширилган пайтда тирик вазни оғир бўлади.

Ҳозир биз областдаги 108 хўжаликдан буқачалар қабул қилиб олмоқдамиз. Бундай ёш молларни бўрдоқига боқиш учун бизга топшириш, айниқса, сутчилик комплекслари учун фойдалидир. Биз бузоқларни бир килограмм тирик вазнига 6,5—7 сўмдан пул тўлаб сотиб оламиз. Агар бузоқ зотли бўлса, нарҳи яна ошади. Хўжаликлар бир бош бузоқ ҳисобига 250 килограммдан сутни тежаб қоладилар. Бундан ташқари бошқа кўпгина ташвишлардан, масалан ем-хашак ҳақида қайғуриш, парвариш қилиш ташвишларидан қутиладилар.

Бўрдоқиларни боқиш технологияси такомиллашган сари уларнинг семириши ҳам тезлашмоқда. Комплексимиз ишга тушган дастлабки йилларда моллар бир кеча кундузда 500—600 граммдан семирган бўлса, эндиликда бу кўрсаткич 800 граммга тўғри келаяпти. Р. Рисқулова, Р. Эгамбердиева, Ф. Алимбушева каби тажрибали бўрдоқибоқарларимиз эса 870—910 граммдан семиртиряпти.

Ҳозир гўштга топширилаётган бўрдоқиларнинг ўртача тирик вазни 405 килограммдан тош босмоқда. Мақсадимиз — 450—500 килограммга етказиш. Бу ялпи гўшт етиштиришни кўпайтириш, унинг таннархини арзонлаштириш имконини берадиган асосий резервлардан биридир. Бунинг учун бўрдоқиларни боқиш технологиясини такомиллаштириш, озуқани тежаш, механизациядан самарали фойдаланиш имкониятларини изламоқдамиз.

Ф. АППАЗОВ,
Оҳангарон районидаги «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхоз-саноат комплекси директори.

● **Суратларда:** оператор А. Бегимкулов озуқа тарқатиш бош пульти ёнида; оператор Р. Эгамбердиева озуқа узатилишини кузатмоқда.

А. Мальцев фотолари.

ТАЖРИБАЛАРИМИЗНИ ЎРТОҚЛАШАМИЗ

КУНИГА БИР КИЛОГРАММДАН

ЧОРВАЧИЛИКНИ ривожлантириш мавзусига бағишлаб ўтказиладиган йиғилишларда тез-тез иштирок этишимга тўғри келади. Ана шундай кезларда кўпгина ёшлар илғор чорвадорларнинг қўлга киритаётган ютуқлари сири нимада эканлиги билан қизиқишади.

Менингча, меҳнат интизомига қатъий риоя қилиш, қарор топган иш режимини ҳеч қачон бузмаслик асосий омиллардан ҳисобланади.

Биз турмуш ўртоғим Александр Кретов билан бирга ишлаймиз. Боқимимизда камида 200 бош қорамол бўлади. Ҳамма ишни тенг тақсимлаб олганмиз.

Иш вақтимиз эрталаб соат етти яримда бошланади. Молларнинг ҳар бирига таркибида 10 килограмм шелуха, 4 килограмм омухта ем ва 30 грамм ош тузи бўлган тайёр озуқани тарқатиб чиқамиз. Бу озуқани тўла еб бўлмагунича, молларни беҳуда безовта қилмаймиз. Охурлар бўшагандан сўнг молхонани тезда тозалаб, бўрдоқиларга сув берамиз. Кундузи соат иккида худди мана шу тартибдаги иш жараёни айнан такрорланади.

Шу ўринда ҳамкасбларим эътиборини муҳим бир масалага жалб этмоқчиман. Биз бўрдоқиларни парвариш қилишда қарор топган ана шу тартибни ҳеч қачон бузмаймиз. Молларни олдин ҳам, кеч ҳам эмас, ҳар куни бир вақтда озиқлантирамиз, тагларини тозалаймиз, суғорамиз. Бу биринчидан.

Иккинчидан эса ўйлайманки, ҳар қандай жонзотда ҳам шароитга мослашиш, маълум бир тартибга нисбатан кўникма ҳосил қилиш хусусияти бўлади. Ана шундай режимга мослашган молларда рефлекс пайдо бўлиб, овқатланиш пайти келганда иштаҳаси очилади, рациондаги овқатнинг ҳаммасини нишхуртга чиқармай, тўла истеъмол қилади. Натижада озуқа юз фоиз ҳазм бўлади. Озуқанинг самарали бўлиши, молларнинг тез семириши ана шундандир.

Биз яқинда яна бир группа бўрдоқиларни гўштга топширдик. Шуниси қувончлики, юз кун давомида боқилган бу молларнинг ҳар бирини кунига пландаги 650 грамм ўрнига бир килограммдан ортиқ семиртиришга эришдик. Шу давр ичида ҳар бир бўрдоқини мўлжалдаги 43 килограмм ўрнига қўшимча 115 килограмм тош босадиган қилиб семиртирдик.

Ҳозирги кунда биз парвариш қилаётган бўрдоқиларнинг бир кеча кундуздаги семириши бир килограммдан юқори бўлаётир.

Р. КОЛЕНОВА,
Калинин районидаги «Рассвет» совхозининг бўрдоқибоқар оператори.

3-бет.

ТАЖРИБАЛАРИМИЗНИ ЎРТОҚЛАШАМИЗ

ТЕЗ, АРЗОН, ФОЙДАЛИ

Пунктимизда асосан қорамол ва қўйлар бўрдоқига боқилади. Бўрдоқи боқарларимиз олдиларига қўйилган топшириқларни муваффақиятли бажармоқдалар. Масалан, тўққиз ойдаёқ давлатга гўшт сотиш план ва мажбуриятларини ортиғи билан бажардик. Бўрдоқиларнинг ҳар бири пландаги 400 килограмм ўрнига 406 килограммдан тош босди.

Аввало шуни айтиш керакки, бўрдоқига қўйилган молларнинг маҳсулдорлигини жадал ошириш ҳисобига иложи борича боқиш даврини қисқартирамиз. Масалан, шу кунгача гўштга топширилган ҳар бир қорамолни кунига ўртача пландаги 680 грамм ўрнига 916 грамм семиришини таъминладик. Натижада бўрдоқилар 74 кун эмас, 58 кунда 400 килограммдан ошиб кетди. Тўққиз ойда қорамоллар 85 тонна ўрнига 182 тонна семирди.

Мавжуд озуқа турларидан тежаб, рационал фойдаланиш ҳам ишимиздаги ютуқларни таъминлаётган омиллардан бири десак бўлади. Пунктимизда 1 центнер гўшт етиштириш учун планда 99 сўм 49 тийин белгиланган. Молбоқарларимиз барча тадбирларни ўз вақтида ва сифатли ўтказиш ҳисобига 1 центнер гўшт етиштиришга 95—96 сўм сарф қилишмоқда. Бошқа бир мисол, 1 центнер гўшт етиштиришга 8 озуқа бирлиги ўрнига 6,8 озуқа бирлиги ишлатиб бу соҳада ҳам тежамкорликка эришмоқдалар.

Биз молларни жадал семиртириш учун тинимсиз изланамиз. Озуқа турларини хилма-хил бўлишини таъминлаш, рационни тўйимли қилиш энг асосий тадбирлардан биридир. Шунингдек, бўрдоқига қўйилган қорамол ва қўйлар доимо назоратдан ўтказиб турилади. Айни кунларда пунктимизда 7 минг бош қўй парвариш қилинмоқда. Улар кунига 150—180 граммдан эт қўшаётир.

Қодир Карамов, Ниғмат Худойқулов, Абдулазиз Кенжаев, Низом Маҳмудов, Ҳалима Валиева сингари бўрдоқи-боқарларимиз ўзларига бириктирилган қорамол ва қўйларни юқори семизликда гўштга топшириб мусобақанинг олдинги сафида бормоқдалар.

Қорамолларнинг маҳсулдорлиги ошган сайин ишчиларимизнинг моддий манфаатдорлиги ҳам яхшиланиб бораётир. Масалан, пунктимизда 1 центнер семиртирилган гўшт учун 5 сўм 71 тийин тўланади. Агар молбоқар кунлик кўрсаткичи 800 граммдан юқори бўлишини таъминласа, ҳар центнерга 7 сўм 23 тийиндан олади. Боқув якунланиб қорамоллар энг юқори семизликда қабул қилинса қўшимча 1 сўм 20 тийиндан мукофот пули тўланади. Шу тариқа бўрдоқибоқарларимизнинг ўртача ойлик иш ҳақи 250—280 сўмни ташкил этади.

Тўққиз ойда қорамол ва қўйларни жадал семиртириш ҳисобига 470 минг сўм соф фойда олинди. Йил охиригача давлатга 1500 тонна гўшт топширилади.

С. ШАПЕНОВ,
Ғалаба районидаги Ўрта Чирчиқ бўрдоқичилик пункти директори.

ВАЗНИ САЛМОҚЛИ

КОЛЛЕКТИВИМИЗ аъзолари СССРнинг 60 йиллик юбилейини юксак меҳнат совғалари билан кутиб олмоқдалар. Давлатга гўшт топшириш йиллик плани муддатидан илгари ўн ойда бажарилди. Пландаги 340 тонна ўрнига 359 тонна гўшт етиштирилди. Қўшимча мажбуриятимиз эса юбилей нишонланадиган кунгача давлатга яна камида 40 тонна гўшт сотишдир. Чорвадорларимиз бу ваъдаларини ёруғ юз билан бажаришяпти.

Бу йил совхозимиздаги чўчқаларнинг умумий сони 4900 бошга етди. Бу ўтган йилдагига нисбатан 350 бош кўпдир. Гўштга топширилаётган чўчқаларнинг тирик вазни ҳам ошиб, пландаги 107 килограмм ўрнига 117 килограммга етди.

Чўчқалар ёшига қараб группаларга бўлинган ва алоҳида рацион белгиланган. Рациондаги озуқа турларининг тўла, тўйимли ва сифатли бўлишига алоҳида эътибор берилади. Шунинг учун бўрдоқиларнинг семириши мўлжалдагидан юқори бўлаётир. Ҳозир чўчқалар бир кеча кундузда 328 граммдан ёки белгиланганидан 28 грамм ортиқча семиряпти. Шу туфайли ўн ойда семиртириш ҳисобига 315 тонна қўшимча гўшт олинди. Ўтган йили бу кўрсаткич 260 тоннани ташкил этган эди. Бир центнер гўшт етиштириш учун сарфланаётган озуқа бирлиги нормадагидан 0,4 кам бўлди.

Совхозимиз коллективи орасида социалистик мусобақа кенг йўлга қўйилган. Ишчиларнинг моддий манфаатдорлигини ошириш учун звенолар ва алоҳида ишчилар ўртасида социалистик мусобақа шартлари ишлаб чиқилган. Пландан ортиқча чўчқа боласи олган ва бўрдоқиларни қўшимча семиртирган чорвадорлар ҳар квартал якунига кўра моддий рағбатлантирилади. Ишчилар учун иккита мукофотли ўрин ажратилган. Биринчи ўринга 60 сўм, иккинчи ўринга 40 сўм пул мукофоти берилади. Пул ва кўчма вимпеллар совхоз ишчи-хизматчиларининг квартал якунига бағишланган умумий йиғилишида тантанали суратда топширилади.

Бизнинг бригадамиз мусобақа пешқадамларидан ҳисобланади. Бўрдоқиларни тез семиртириш билан гўштнинг таннархи арзон бўлишига эришаяпмиз. Масалан бу йил чўчқаларни бир центнер семиртириш учун пландагига нисбатан 10 сўм кам сарфланди. Шунинг натижасида хўжаликнинг соф даромади ҳам ортиб бораётир.

Ю. КИСЕЛЕВ,
Янгийўл районидаги «Новомихайловск» совхозининг бўрдоқичилар бригадаси бошлиғи.

● **Суратда:** чўчқабоқар Р. Ғозиева ва ветеринария техниги Т. Орзиевлар.

А. Мальцев фотоси.

4-бет.

ЧЎПОН ОТА ФЕРМА КЕЗАДИ

ШУ ҲАМ БЎРДОҚИМИ?

ЧУМЧУҚ семириб ботмон бўлолмайди-ю, лекин меъёрига етиб семирган молнинг гўшти баракали бўлади. Бу ҳаммага маълум гап. Шу жумладан «Сергели» чўчқачилик саноат комплекси ходимлари ҳам буни яхши билишади. Аммо, билиш бошқаю, амал қилиш бошқа.

Ўзингиз чўтлаб кўринг: комплекс бир йилда 6200 тоннадан кўпроқ гўшт етиштириши керак. Бу — 15 га яқин колхоз ва совхознинг бир йиллик маҳсулотига тенг. Иккинчидан, ҳозирги мавжуд имкониятларга қараганда, комплекс бу йил давлатдан тахминан 1500 тонна атрофида гўшт қарздор бўлиб қолади. Бу эса — 7—8 та хўжалик йил давомида бир грамм ҳам гўшт етиштирмади, деган сўз.

Шамол бўлмаса, дарахтнинг учи қимирламайди. Комплексда аҳвол шундай экан, бунинг ўзига яраша сабаблари ҳам бор, албатта. Уларни тўғри аниқлаш, холис баҳо бериш учун 1 декабргача бўлган маълумотдаги рақамлар мағзини чақиб кўрайлик.

Ҳозирги кунда комплексда пландаги 37 минг 224 бош ўрнига 49 минг 699 бош чўчқа мавжуд. Ҳар юз бош она чўчқадан 2775 ўрнига 2986 та, жами 4415 бош кўп чўчқа боласи олинган. Булар хўжаликнинг истиқболидан умидвор қилувчи салмоқли рақамлардир. Бироқ, гўштга топширилаётган бўрдоқиларнинг тирик вазни пландаги 112 килограмм ўрнига ўртача 96 килограммданга тўғри келаётганлигини кечириб бўлмайди. Чунки, гўшт етиштириш планининг бажарилмай қолаётганлигига асосан мана шу камчилик сабаб бўлаётир. Бурдоқига боқилган ҳар бош чўчқанинг вазни мўлжалдагидан 16 килограмм кам бўлиб қолаверса, йил давомида қанча гўшт йўқотилади аХир!!

— Афсуски, кўп, — изоҳ беради комплекс бош зоотехниги П. Абдуллаев. — Лекин асосий айб бизда эмас, комплексимизни озуқа билан таъминлайдиган ташкилотларда. Улар юбораётган ем жуда сифатсиз.

Бош зоотехникнинг эътирози тўғри. Шу йил 20 ноябрь куни келтирилган емларнинг лаборатория анализи буни тасдиқлайди. Жумладан, Тошкентдаги 4-дон маҳсулотлари заводи юборган СК-31 омухта ем таркибидаги дон меъёрига етказилиб майдаланмаган. Натижада унинг бир қисми чўчқалар организмида тўла ҳазм бўлмай, ўғитга қўшилиб чиқиб кетмоқда. Оқсил моддаси эса ГОСТ бўйича 13,5 процент ўрнига 7—8 процентни ташкил этади, холос. Каротин моддаси ниҳоятда кам.

Оҳангарон дон маҳсулотлари комбинатидан келтирилаётган омухта ем сифати ҳам талабга жавоб бермайди. Масалан, СК-19 омухта ем таркибидаги протеин моддаси 17—19 процент бўлиш ўрнига 12—13 процентдан ошмайди.

Чўчқалар бўрдоқига қўйилгандан сўнг 110 кун давомида етилиб, тирик вазни 112 килограмм тош босиши керак. Амалда 180 кунгача боқиляпти. Шунда ҳам 96 килограммдан ошмаяпти. Бунинг устига 70 кунлик қўшимча муддат ичида тонна-тонналаб омухта емнинг беҳуда сарфланганн ортиқча.

Ана шу нуқсонлар учун ҳамма айбни емнинг сифатсизлигига боғлаб қўйиш нотўғри, албатта. Ишчан киши баҳона эмас, имконият қидиради. Афсуски, хўжалик мутахассислари шундай қилишмаган. Зоотехниклар, техник-осеменаторлар сидқидилдан киришиб, ташаббус кўрсатиб ишламаганлар. Селекция-наслчилик ишлари йўлга қўйилмаган. Шунинг оқибатида комплексда парвариш қилинаётган чўчқалар зоти яхшиланмаган. Жайдари зотлар ҳали жуда кўп. Улар ҳар қанча узоқ муддат боқилмасин, қанча кўп ем емасин, вазни маълум даражага етгач, семиришдан тўхтайди. Зотан, ҳар қандай молнинг маҳсулот бера олиш имконияти унинг зотига қараб чекланган бўлади.

Комплексга чорвачилик бўйича тажрибали мутахассис, қишлоқ хўжалик фанлар кандидати П. Абдуллаев бош зоотехник бўлиб келгандан сўнг селекция-наслчилик ишларига қўл урилди. Аввало 300 бош она чўчқага мўлжалланган наслчилик фермаси ишга туширилди. Ҳозир бу ерда уч хил зотли чўчқаларни бир-бири билан урчитиб наслдор чўчқалар яратишга киришилган.

Бу хайрли ишнинг пировард натижаси кутилганидек бўлиши учун мутахассислар ўзаро бамаслаҳат иш олиб боришлари керак бўлади. Ҳозир комплексда саккиз нафар олий маълумотли зоотехник, олти нафар олий маълумотли ветеринария врачи ва шундан икки баравар кўп ўрта махсус маълумотли мутахассислар ишлаб турибди. Бу катта куч. Улар ишга ижобий ёндошиб, ташаббус кўрсатиб меҳнат қилсалар комплекснинг илғор хўжаликлар сафидан ўрин олишига шубҳа қолмайди.

А. ЙЎЛДОШЕВ,
Чўпон отанинг котиби.

«ЧОРВАДОР» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«ПЛАНЛИ» ЗАРАР

Газетанинг шу йил 5 октябрь сонида юқоридаги сарлавҳа остида берилган мақолада Оҳангарон районидаги Серго номли қўйчилик совхози юксалиш ўрнига йилдан-йилга орқага кетаётганлиги танқид қилинган эди.

Редакция мақола юзасидан Оҳангарон район партия комитетининг биринчи секретари К. Икромов имзоси билан жавоб хати олди. Унда айтилишича, текширув давомида мақолада келтирилган фактлар тасдиқланган.

Текширув натижалари совхоз партия комитетининг кенгайтирилган мажлисида муҳокама қилиниб, камчиликларни тугатиш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланди.

Ҳозирги кунда мавжуд 13 қўйхоналар ремонтдан чиқарилиб, тозаланди ва дезинфекция қилинди.

Белгиланган тадбирларнинг бажарилишини район партия комитети ва совхоз партия ташкилоти назорат қилиб бормоқда.

Бўрдоқибоқар-оператор: сенларни ҳар қанча боққан билан жир битмаяпти-ку?

Чўчқалар: чунки озуқанинг жири-жирдони йўқ-да.

С. Гиленко расми.

Жамоатчи редколлегия: Ш. А. АКМАЛХОНОВ (редактор), И. В. АЖИНОВ, А. Е. БАКИРОВ, Т. Г. ГОТИН, Б. В. ЖЕРДЕВ, М. ИСОҚОВА, Н. РИХСИЕВ (масъул секретарь), В. ШАБАЛИН.

ТОШКЕНТ ПАХТАКОРЛАРИГА

Олти миллион тонналик хирмонга боққан заҳот
Ҳар кимнинг шу хирмондек юксалар ифтихори.
Ушбу буюк зафарнинг бунёдкори қай бир зот!
Кўз олдингга келар илк Тошкентнинг пахтакори.

Пойтахтсан, карвонга ярашиғлик сарбонсан,
Ҳар соҳа-ю жабҳада доимо бўлдинг сардор.
Пахтакорсан, ғаллакор, тиним билмаган жонсан,
Юрт дарғаси ҳамиша раҳнамо-ю мададкор.

Ўзбек пахтакорининг сен зукко шажараси,
Тошкент мактаби деган дарсхона яратгансан.
Дур тизилган шоданинг бўла олдинг сараси,
Ғолибликда барчани ўзингга қаратгансан.

Шижоатинг кўрганман Бўка адирларида,
Ғалаба деган номга лойиқ ундаги зафар.
Шиддат, ишонч бор эди ҳар бир ёшу қарида,
Шу боис ғолиблик ҳам унга бўлди муяссар.

Тошкентлик пахтакор бу, пўлат от суворийси,
Кўксида қўша юлдуз, ўзи эса мисли ой.
Чинозда камол топган, Барчиннинг бир вориси—
Юртнинг севикли қизи донгдор опам Турсуной.

Пахтакорнинг меҳнати қай маҳал бўлган осон,
У мудом офат билан олишгандир басма-бас.
Олим, раҳбар, талаба—қимирлаган ҳар бир жон
Коржома кийди бу йил офатларга қасдма-қасд.

Мана зафар чўққиси, ташвишлар энди ўзга,
Шу чўққидек бастинг ҳам ҳамиша бўлсин азим.
Ҳашарчингман, хирмоннинг гардини суртай кўзга,
Пахтакор, сенга қуллуқ, пахтакор, сенга таъзим!

Абдулла ОРИПОВ,
Ҳамза номидаги республика Давлат мукофоти лауреати.

ЖИЗЗАХ — ТОШКЕНТ

«САНГЗОР» ОҲАНГЛАРИ

БУ дарё Жиззах тупроғини боғ-роғларга, пахтазор ва экинзорларга айлантирган. Аҳоли Сангзор қирғоқларида ўз озодлиги ва истиқболи учун курашди, бу ерда ажойиб йигит ва қизларнинг қаҳрамонлигини улуғловчи афсона ва ривоятлар вужудга келди. Шоирлар бу дарё ҳақида жуда кўп қўшиқ ва шеърлар тўқидилар. Шунинг учун ҳам Жиззах областида вужудга келган биринчи профессионал эстрада коллективининг номи «Сангзор» деб аталганига ҳеч ажабланмаса ҳам бўлади.

Қўриқ областнинг бу бадиий коллективи СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига атаб Чирчиқ шаҳрида ўзининг илк концерт программасини намойиш этди. Албатта, ёш эстрада ансамблининг бу концерти кимёгарлар шаҳрининг томошабинлари учун катта янгилик бўлди. Томошабинлар «Сангзор» эстрада коллективининг ҳар бир қўшиқ ва куйларини зўр мамнуният билан қарши олдилар.

Ансамблнинг бадиий раҳбари Герман Маҳмудович Рожков концертдан сўнг шундай деди:

— Бу концерт биз учун илк синов бўлди. Коллективимиз санъаткорлари ҳам ҳаяжонда эканликлари сезилиб турди. Бироқ Чирчиқ меҳнаткашларининг бизга бўлган самимияти коллективимиз аъзоларига чексиз руҳ бағишлади. Бу эса ўз навбатида уларда ўз истеъдодларига ишонч уйғотди...

Ҳақиқатан ҳам «Сангзор» ансамблининг концерти чирчиқликларга жуда ҳам маъқул бўлди. Айниқса, тўпланганлар «Жиззах ҳақида қўшиқ», «Гул диёрим» ва «Гуллар ўсган заминда» каби қўшиқларни зўр қувонч билан қарши олдилар. Таниқли ўзбек шоирларининг шеърлари асосида яратилган бу қўшиқлар ансамбль ижросида биринчи марта янгради. Бу қўшиқлар санъат ихлосмандларининг севимли хонандаси, халқаро «Олтин Орфей» фестивалининг лауреати, ёш композитор ва талантли вокалист Мансур Тошматов ижросида тўпланганлар эътиборига ҳавола қилинди.

Жиззахлик санъаткорлар репертуарида қўшиқлар билан бирга жанговар куйлар муносиб ўрин эгаллайди. Г. Рожков ўқиган шеърларда лирик оҳанглар гражданлик туйғулари билан уйғунлашиб кетган. Уларнинг бирида Улуғ Ватан уруши қаҳрамонларининг жасорати тараннум этилади.

Ёш коллектив санъаткорлари орасида Клара Лукавская ва Владимир Кожанов каби хонандаларнинг ижодий имкониятлари томошабинлар диққат-эътиборини тортди. Улар классик саҳна асарларидан айрим парчаларни ижро этар эканлар, ҳамиша бу асарларга ижодий ёндошишга интилдилар.

Концерт давомида ансамблнинг бадиий раҳбари Г. М. Рожковнинг ижодий изланишлари эътиборингизни тортади. У ҳар бир концертнинг муваффақияти фақат хонанданинг қобилияти билангина чегараланиб қолмай, унинг ижро этиш ва куйлаш салоҳиятига ҳам боғлиқдир, дейди. Чунки, Г. Рожков буни ўз тажрибасидан яхши билади. У бундан аввал Тошкент театр ва рассомчилик институтининг ўқув театрига раҳбарлик қилган, сўнгра М. Горький номидаги академик драма театрида ишлаган. Бундан ташқари, у республикамиздагина эмас, балки Иттифоқимизда ҳам машҳур «Ялла» ансамблининг ташкилотчиларидан биридир. Юксак бадиий дидга эга бўлган ва режиссура қонуниятларини яхши билган Г. Рожков янги ансамблнинг программасини қизиқарли ва таъсирли бўлишига эришa олган...

Шу йилнинг баҳорида Г. Рожков ва М. Тошматов ансамблнинг ўзига хос қиёфаси ва репертуари қандай бўлишини пухта режалаштирдилар. Улар бадиий коллективнинг биринчи программасини СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишлашга қарор қилдилар. Уларнинг бу фикри область партия комитетида маъқулланди, ҳатто республика Маданият министрлигига ҳам «Сангзор» ансамблининг бу режалари маъқул бўлди. Программани тайёрлаш жараёнида коллективнинг ҳар бир аъзоси сидқидилдан меҳнат қилди, халқлар дўстлигини улуғловчи энг яхши қўшиқ ва рақслар танлаб олинди. Санъаткорлар бу асарларни ўзларига хос маҳорат билан ижро этишга ҳаракат қилдилар. Мана, изланишлар беҳуда кетмади.

Бадиий коллективнинг ижодий режалари катта. Ансамблга Э. Солиҳов, Е. Ширяев каби таниқли ўзбек композиторлари янги қўшиқлар ёзиб бермоқда. Истеъдодли ижрочи ва композитор М. Тошматов, коллективнинг янги музика раҳбари А. Ёқубов ҳам жиддий изланмоқдалар. Ансамбль санъаткорларини Олмалиқ ва Оҳангарон маданият уйларида қизиқарли учрашувлар кутмоқда.

Биз қўриқ областнинг илк профессионал эстрада ансамбли — «Сангзор»га ҳамиша ижодий муваффақиятлар ҳамроҳ бўлишини истаймиз.

В. БАҲРОМОВ.

Суратда: «Сангзор» ансамбли куйламоқда.
А. Мальцев фотоси.

АДАБИЁТ КЎРГАЗМАСИ

Алишер Навоий номидаги адабиёт музейида совет халқининг шонли байрамига бағишлаб «Ўзбек адабиёти 60 йил ичида» мавзуида махсус кўргазма очилди. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Ҳамид Сулаймонов номидаги қўлёзмалар институти ташкил этган бу кўргазма ўзбек совет адабиётининг асосчиси Ҳамза Ҳакимзода Ниёзийнинг ижоди ва курашчан йўли ҳақида ҳикоя қилувчи экспонатлар билан бошланади. Бўлимда шоирнинг сафдошлари С. Айний, А. Қодирий, С. Хусайн, П. Турсун, О. Шарофиддинов каби атоқли адабиёт намояндаларининг асарлари ҳам муносиб ўрин эгаллаган.

Кўргазманинг иккинчи бўлимида томошабинлар ўзбек совет адабиётининг 60 йиллик тараққиёт йўли билан танишадилар. Унда Ойбек, Абдулла Қаҳҳор, Ҳамид Олимжон, Шароф Рашидов, Эркин Воҳидов, Абдулла Орипов сингари ижодкорламизнинг ҳаёти ва ижодий фаолияти ҳақида бой маълумотлар берилган.

ҚИЗИҚАРЛИ КОНФЕРЕНЦИЯ

Тошкент кооператив техникуми кутубхонаси коллективи турли бадиий асарлар юзасидан китобхонлар конференцияларини ўтказишга алоҳида аҳамият беряпти. Жумладан кейинги икки ой ичида ёзувчилардан Одил Ёқубов ва Ўткир Ҳошимовларнинг асарлари юзасидан ижодий мунозаралар бўлиб ўтди. Айни кунларда бу ерда СССРнинг 60 йиллик юбилейи шарафига «Менинг Ватаним» мавзуида китобхонлар конференцияси ташкил этишга тайёргарлик кўрилмоқда.

Б. АҲМЕДОВ.

СЕВИМЛИ ХОНАНДА ИШТИРОКИДА

Эстрада санъати шинавандалари украиналик қўшиқчи Валерий Леонтьевни яхши билишади. Унинг номи икки йил муқаддам Ялтада бўлиб ўтган социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари қўшиқларини ижро этиш Бутуниттифоқ конкурсидаёқ тилга тушган эди. Кейинчалик «Олтин Орфей» халқаро конкурсининг лауреати бўлди.

В. Леонтьевнинг пойтахтдаги «Юбилей» спорт залида бўлиб ўтаётган украиналик эстрада артистларининг концертларида иштирок этиши тошкентлик қўшиқ шайдоларини беҳиҳоя мамнун этмоқда. Томошабинлар унинг ижросидаги «Алла», «Кўзга кўринмас томон», «Муза», «Мен оддий қўшиқчиман», «Ойна ва қизиқчи» каби дилрабо қўшиқларини зўр олқишлар билан кутиб олишмоқда.

Севимли қўшиқчи бошчилигида ўтаётган концерт программаларида украин халқининг «Грани» чолғу асбоблари, «Троянда» ритм-балет ва «Эхо» вокал-чолғу асбоблари группалари артистлари ўз санъатларини намойиш қилмоқдалар.

Ж. УММАТОВ.

«УСТА ШИРИН» БЕКАСИ

ТОНГ бўзарганича йўқ. Одамлар ҳали ширин уйқуда. Катта йўл ёқасида бир аёл хазон супуряпти. Йўл четларини, одамлар юрадиган тротуарларни супурмоқда. Ҳали замон бу йўллар ва йўлкалар одамлар ва машиналар билан гавжум бўлиб кетади. Йўловчилар топ-тоза асфальт тротуар бўйлаб ишга шошиб боришаркан, бу йўлкаларни ким дарров тозалаб улгургани тўғрисида кўпинча ўйлашмайди ҳам. Бу — феррошнинг. Тўғон опа Маҳмудова каби феррошларнинг иши. Уларнинг вазифаси шуни тақозо этади — одамлар ҳали ўринларидан турмасдан феррошлар меҳнат постида бўлади. Тўғон опа 12 йилдан буён ана шу касбни эъзозлаб, шаҳримиздаги марказий кўчалардан бири — Уста Ширин кўчасининг озода ва саришта бўлишига салмоқли ҳисса қўшиб келяпти.

Тўғон Маҳмудова меҳнат фаолиятини 1944 йилда бадиий буюмлар фабрикасида бошлаган эди. У узоқ йиллар шу корхонада фидокорона ишлади, 1954 йилда эса фабрика коммунистлари уни КПСС сафига қабул қилишди. Т. Маҳмудованинг зиммасидаги топшириқларини мунтазам ошириб бажариши, жамоат ишларида актив қатнашиши коллектив ҳамда маъмурият эътиборидан четда қолмади. У 1967 йилда Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан тақдирланди.

Турли касб эгалари

1970 йилдан бошлаб эса соғлиги тақозоси билан касбини ўзгартирди. Аввал Октябрь районида, кейинчалик эса Собир Раҳимов район ободонлаштириш бошқармасида феррош бўлиб меҳнат қилиб келяпти.

Ишнинг яхши-ёмони, катта кичиги бўлмайди. Меҳнат қилган элда азиз, дейишади.

Тўғон опа зиммасидаги вазифани сидқидилдан бажариши билан бирга район Советининг депутати сифатида ҳам халққа хизмат қиляпти. Унинг ҳузурига турли ёшдаги турли одамлар маслаҳат, ёрдам сўраб келиб туришади. Опа қўлидан келганча уларнинг наказларини қондиришга ҳаракат қилади, ўзининг бой ҳаётий тажрибасига асосланиб маслаҳатлар беради, йўл-йўриқлар кўрсатади. Тўғон опанинг турмуш ўртоғи Ғулом Маҳмудов ҳам ветеран ишчилардан. У узоқ йиллардан бери «Компрессор» заводида чўян қуювчи касбида фидокорона тер тўкиб келяпти. Унинг фарзандлари корхоналарда ишчи касбини эъзозлашмоқда, қолган уч фарзанди эса мактабга қатнашади.

Феррошлик касби бир қарашда кўзга ташланмасада, унинг ҳам ўзига хос қийинчиликлари, ташвишу завқлари бор. Қишда йўлкалар қор ва муздан тозаланади, баҳорда ариқларнинг йўли очилади, ниҳоллар экилади, дарахтлар оқланади, кузда йўллар хазондан тозаланади. Табиатни ардоқлашда, озодаликни сақлашда феррош хизматининг салмоғи беқиёсдир. Тўғон опа Маҳмудова ва унинг ҳамкасблари М. Қорабоева, Р. Муҳамедова, М. Воҳидовалар район ободонлаштириш бошқармасида феррошлик касбига садоқатлари билан бошқаларга ўрнак бўлишяпти.

Тўғон опа ана шу сидқидил меҳнати эвазига 1977 йилда Ҳурмат Белгиси ордени билан тақдирланди. 1979 йили шаҳар ободонлаштириш Бош бошқармаси бўйича социалистик мусобақада ғолиб чиқиб Фахрий ёрлиқ олди. Ўтган йили эса «Меҳнат ветерани» медали билан тақдирланди.

Кўриниб турибдики, Тўғон опа бутун умри мобайнида меҳнатни, меҳнат эса уни ардоқлаяпти...

Ў. СОИПОВ,
ишчи-мухбирлар университетининг тингловчиси, феррош.

● Пискент райони марказий касалхонасининг туғуруқ бўлими ходимлари оналар ва болалар саломатлигини муҳофаза қилиш йўлида билим ва тажрибаларини аямаяптилар.

Суратда: (чапдан) катта акушерка Р. Загребнева ва бўлим мудираси Р. Избосаровалар янги туғилган чақалоқларни кўрикдан ўтказишмоқда.

В. Портнов фотоси.

ДЎСТИМИЗ ХОТИРАСИ

«Тошкент ҳақиқати» газетаси редакциясининг коллективи оғир жудоликка учради. Редакция коммунистик тарбия ва фельетонлар бўлимининг мудири Яшин Салимов 43 ёшида бевақт вафот этди. У қарийб йигирма йиллик меҳнат фаолиятини журналистикага бағишлаган эди.

Дастлаб «Тошкент ҳақиқати», сўнг «Совет Ўзбекистони» газеталарида адабий ходим бўлган Яшин Салимов кейинчалик Ўзбекистон ССР телевидение ва радио эшиттириш Давлат комитетининг катта редактори, «Тошкент ҳақиқати» газетаси масъул секретарининг ўринбосари лавозимларида сидқидилдан ишлади. 1981 йилдан эса у газетамизнинг коммунистик тарбия ва фельетонлар бўлимини бошқараётган эди.

Тажрибали ва истеъдодли журналист Яшин Салимов кўплаб лавҳа, очерк, репортаж, фельетонлари билан газетхонларга яхши таниш эди. У ўз ижоди билан меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш, жамиятимизда учрайдиган айрим иллатларни фош этишдек муҳим ишга ёрдам берди. Редакция коллективида актив жамоатчилиги, дўстларга меҳрибонлиги, ёшларга мураббийлиги билан катта обрў-эътибор қозонган эди.

Қадрдон дўстимиз, навқирон ҳамкасбимизнинг порлоқ хотираси қалбларимизда доим сақланади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» КОЛЛЕКТИВИ.

ТАБИАТ ВА ИНСОН

САДОҚАТ

Ҳамон эсимда, келинойим заводда ишлар, кўпинча тунги сменага ишга чиқар эди. Навбатчи автобус тўхтайдиган бекат уйимиздан бир чақиримча нарида бўлиб, келинойимни акам ёки мен эмас, Қоплон деган итимиз ҳамиша ишга кузатар эди. У келинойим то автобусга чиққунга қадар қараб турар, машинанинг қизил чироқлари кўринмай кетгандан сўнггина орқасига қайтарди.

Қоплон ҳали кучук болалигидаёқ уйимизга адашиб келиб қолганди. Оиламиздагиларнинг кўнгилчан ва раҳимдил эканлиги сабаб бўлди-ю, Қоплонни занжирга боғламадик. Шунданми, у хонадонимизга садоқат билан хизмат қилди. Қишнинг совуқ, изғиринли тунларида ҳам уйимиз ҳамда чорвамизни сергаклик билан қўриқларди. У бўлар-бўлмасга аккиллайвермас, лекин шубҳали ёки ёмон ниятли кишини дарҳол пайқаб оларди.

Қоплон ўз ҳаётида бирон одамни тишламади. Лекин маҳалламизда магазин мудири бўлиб ишлайдиган бадҷаҳл, семиз кишини ёқтирмасди. У маҳаллада пайдо бўлиши биланоқ ҳура бошлар, уйига кириб кетгунча безовтаириллаши тинмасди. Шундай кезларда ҳаллослаб бораётган мудирнинг дарвозасини тарақлатиб беркитиши-ю, Қоплонни бўралаб сўкишлари қулоғимга чалиниб қоларди.

Ўшанда туни билан қор ёғиб чиқди. Эрта тонгда иссиққина кийиниб ишга отландим. Ҳовлидан ўтиб бораётиб ҳар доим мени қаршилагувчи Қоплонни учратмадим. Ажабланиб молхона томон юрдим-у, дафъатан юрагим орқасига тортиб кетди. Қоплон тумшуғини осмонга чўзганча қонга беланиб ётар эди. Бўғзимга нимадир тиқилгандай бўлди. Аламимни аранг босиб оппоқ қорда кўриниб турган қон изидан юрдим. Излар охирида ўша ўзим ҳам хуш кўрмайдиган магазин мудирининг уйига бориб тақалди.

Кейин маълум бўлишича, тун қоронғусида алланарсаларни орқалаб келаётган мудирни кўриб Қоплон унинг ортидан эргашибди. Сири очилиб қолишдан қўрққан мудир пайт пойлаб туриб, Қоплоннинг бошига оғир темир билан урган экан.

Қоплонни қайғу билан кўмдик. Лекин ўшандан кейин негадир бирорта ҳам итга ёлчимадик. Оиламиздагилар ҳозиргача Қоплоннинг вафодорлиги ва садоқатини тез-тез эслаб турадилар.

О. ХУШНАЗАРОВ.
Оҳангарон райони.

Реклама ва эълонлар

ДИҚҚАТ: ГАЗ МАГИСТРАЛИ!

Сиз яшаб турган район территориясидан умумдавлат аҳамиятига эга бўлган қимматли иншоот—газ қувури магистраль трассаси ўтаяпти.

Ҳар бир гражданнинг бурчи — газ қувурлари ва унинг иншоотларига (алоқа йўллари, кранлар, задвижкалар, белгилар, катод станциялари ва бошқаларга) эҳтиёткорлик билан муносабатда бўлишдан иборат.

Газ қувурлари—портлаш ва ёнғин чиқиш хавфининг манбаи эканлигини унутманг.

Газ қувурлари муҳофаза қилинаётган зоналарда (газ қувури ўқидан 250 метр нарида) **одамлар ҳалок бўлмаслиги ва моддий зарар етмаслиги учун қуйидагилар**

ҚАТЪИЯН МАН ЭТИЛАДИ:
— бирон бир иншоот қуриш;
— дала шийпони қуриш, ток келтириш, бензин қуйиш пункти қуриш;
— қорамол учун ҳовуз ва қўра қуриш;
— силос чуқурлари қазиш, хашак ғарам қилиш, пахта қуритиш ва уни сақлайдиган майдон қуриш;
— қум ва бошқа карьерлар барпо этиш;
— ахлат тўкиш, ўт-ўланларни ва қишлоқ хўжалик чиқиндиларини ёқиш, одамлар, техника, қорамол тўплаш.

Газ қувурлари муҳофаза қилинаётган жойларда «Ўзбектрансгаз» ишлаб чиқариш бирлашмаси билан келишиб олингандан кейингина қишлоқ хўжалик ҳамда қурилиш-монтаж ишларини олиб бориш мумкин.

Аҳоли, корхоналар, қурилиш ташкилотлари, колхозларнинг раҳбарлари, қурувчилар, прораблар, механизаторлар диққатига!

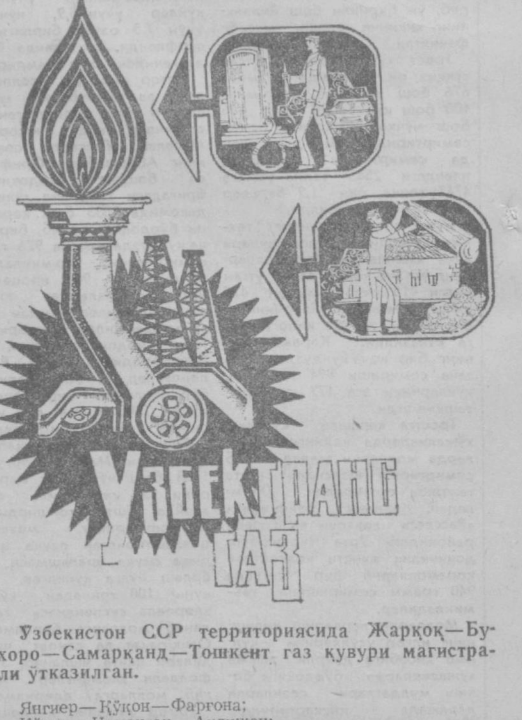

Ўзбекистон ССР территориясида Жарқоқ—Бухоро—Самарқанд—Тошкент газ қувури магистрали ўтказилган.

Янгиер—Қўқон—Фарғона;
Қўқон—Наманган—Андижон;
Бухоро Газли райони —Тошкент—Фрунзе — Олма-Ота;
Газли — Коғон;
Келиф—Муборак ва унинг тармоқлари ўтган.

Газ қувурлари муҳофаза қилинаётган зоналарда қурилган бино ва иншоотлар бузиб ташланади.

Газ қувурлари муҳофаза қилинаётган зоналарда ва ЛЭПларда ўзбошимчалик билан қурилиш ишлари ва ер ишлари олиб бориш аварияга, бахтсиз ҳодисаларга, моддий зарар кўришга ва бошқа жиддий оқибатларга олиб келиши мумкин.

Колхозлар, совхозлар ва давлат қишлоқ хўжалик техникалари комитети бирлашмаси раҳбарлари диққатига!

СН-452-73 газ қувурлари магистраллари учун ер ажратиш нормасига мувофиқ, магистрал қувурлар ўтган, магистраллар устидаги ерлардан қувурларга зарар етказмаслик тадбирларига риоя қилинган ҳолда фойдаланиш керак.

Дала ишлари олиб бориш хавфсизлигини таъминлаш мақсадида газ қувурлари ўтган райондаги ерлардан фойдаланиш учун «Ўзбектрансгаз» ишлаб чиқариш бирлашмасидан руҳсатнома олиш зарур.

«УЗБЕКТРАНСГАЗ» ишлаб чиқариш бирлашмасининг адреси: Тошкент шаҳри, ГСП, Педагогика кўчаси, 31 «А» уй.

Руҳсат олиш учун шунингдек, Коғон, Оқтош, Ғаллаорол, Фарғона шаҳарларидаги газ қувурлари магистраллари йўл ишлаб чиқариш бирлашмаларига мурожаат қилиш мумкин.

Газ қувурлари ўтган магистраллар яқинида ҳушёр ва эҳтиёт бўлинг!

«УЗБЕКТРАНСГАЗ».
«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МТ-I. 9.00 — «Время». 9.40 — Мультфильмлар. 10.00 — Бадиий фильм. 11.15 — Концерт. 12.05 — «Киносаёҳатчилар клуби». 13.05 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.10 — Гандбол. 16.40 — «Рус тили». 17.10 — «Объектив». 17.40 — Концерт. 18.00 — «Горнчилар, қаердасиз!». 18.45 — «Фан оламида». 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — «Бригада нимага қодир». — 20.00 — А. Аблабердиева ижро этади. 20.15 — Бадиий фильм. 21.30 — «Время». 22.05 — Бадиий фильм. 23.20 — «Дунё воқеалари». 23.35 — Ҳужжатли фильмлар.

МТ-II. 9.00 — Эрталабки гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильмлар. 9.35 ва 10.35 — Астрономия. 10.05 ва 11.00 — Немис тили. 11.05 — Музика. 11.35 ва 12.40 — Умумий биология. 12.05 — «Ота-оналар, Сизлар учун». 13.10 — В. В. Маяковский. 13.40 — «Қизил китоб» нималар ҳақида ҳикоя қилади». 14.40 — Бадиий фильм. 16.05 — Илмий-оммабоп фильм. 16.15 — Янгиликлар. 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Фестиваллар... Конкурслар... Концертлар». 19.35 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 — Концерт. 21.00 — Спорт ҳафталиги. 21.30 — «Время». 22.05 — Музикали спектакль.

ЎзТВ-I. 11.25 — Кўрсатувлар программаси. 11.30 — Ботаника. 12.00 — Ҳужжатли фильм. 12.30 — Рус адабиёти. 17.40 — Кўрсатувлар программаси. 17.45 — «До-ре-ми-фа-соль». 18.15 — Баскетбол. 18.45 — «Актёрлар ва роллар». 19.30 «Ахборот» 19.45 «Актёрлар ва роллар (давоми). 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Деҳқонларимиз жасоратини шарафлаймиз». 21.30 — «Время». 22.05 — «Деҳқонларимиз жасоратини шарафлаймиз» (давоми). 23.05 — Баскетбол. 23.40 — Янгиликлар.

ЎзТВ-II. 17.50 — Кўрсатувлар программаси. 17.55 — Бадиий фильм. 18.35 — Химия. 19.35 — Реклама. 19.55 — Янгиликлар. 20.15 — Бадиий фильм. 21.30 — МТ-II.

Редактор ўринбосари С. Ғ. МУСАЕВ.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари—335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат—325750. БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар—334048, 325354; партия турмуши—325778; пропаганда—325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги—325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши—325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553; фотомухбир—325894.

Р. 02402. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64684. А. 1745.